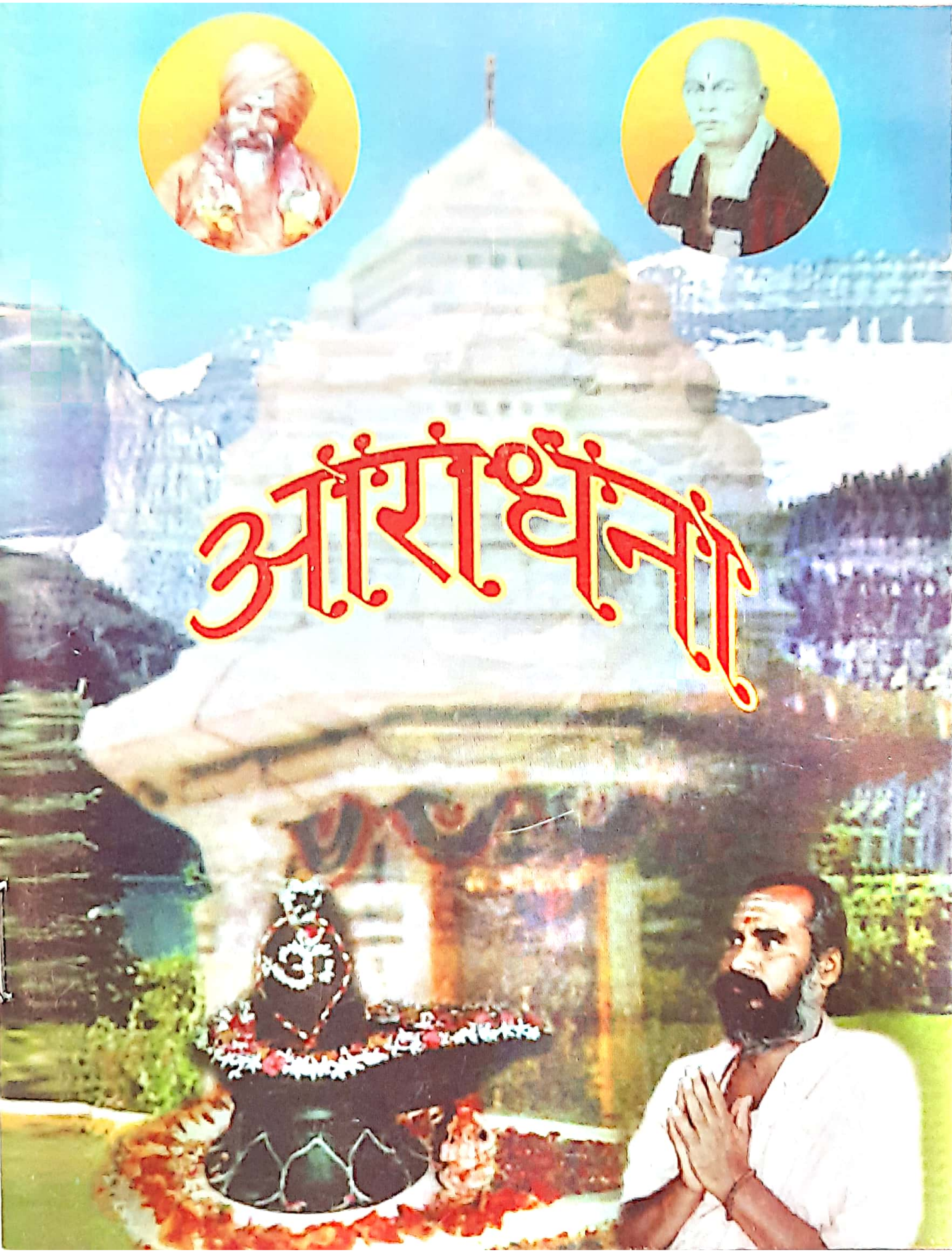
आराधना

॥ श्री स्वामी दिव्यानंदाय नमः ॥

आराधना

✵ आशिर्वाद ✵

अनंतश्री विभूषित श्रोत्रिय ब्रह्मनिष्ठ कृपाळु सद्गुरु

स्वामी दिव्यानंदपुरीजी महाराज

✵ प्रेरणा ✵

स्वामी श्री महेशानंदपुरीजी महाराज

मुद्रक : सायली ऑफसेट, जिंतूर © २२०२०५

अनुक्रमणिका

मुद्रक : सायली ऑफसेट, जिंतूर © २२०२०४

आराधना

-: मंगलाचरण :-

हरिः ॐ सहनाववतु सहनौ भुनक्तु सह वीर्यं करवावहै।
तेजस्विनावधीतमस्तु मा विद्विषावहै।
ॐ शांन्तिः ! शांन्तिः !! शांन्तिः !!!

योऽन्तः प्रविश्य मम वाचमिमां प्रसुप्तां
संजीवयत्यखिलशक्तिधरः स्वधाम्ना।
अन्यांश्च हस्तचरणश्रवणत्वगादीन्
प्राणान्नमो भगवते पुरुषाय तुभ्यम्॥

ब्रह्मानन्दं परमसुखदं केवलं ज्ञानमूर्तिं
द्वंद्वातीतं गगनसदृशं तत्त्वमस्यादिलक्ष्यम्।
एकं नित्यं विमलमचलं सर्वधीसाक्षिभूतं
भावातीतं त्रिगुणरहितं सद्गुरुं तं नमामि॥

विनायकं गुरुं नौमि साखरेनाम विश्रुतम्
येषां चरणसान्निध्यात् जीवा मुक्ता भवन्ति हि।
साखरेवंशविख्यातं ज्ञानदानपरायणं
विनायकं गुरुं वन्दे भवबन्धविमुक्तये॥

श्री रंगनाथं गुरुराजवर्यं मुमुक्षूणां ज्ञानदानैकदक्षम्।
प्रभावतिक्षेत्रनिवासिनं तं नमामि वेदान्तविदां वरिष्ठम्॥

-: वैदिक-शान्तिपाठ :-

ॐ शं नो मित्रः शं वरुणः । शं नो भवत्वर्यमा । शं न इन्द्रो बृहस्पति : । शं नो विष्णुरुरुक्रमः । नमो ब्रह्मणे । नमस्ते वायो । त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि । त्वामेव प्रत्यक्षं ब्रह्म वदिष्यामि । ऋतं वदिष्यामि । सत्यं वदिष्यामि । तन्मामवतु । तद्वक्तारमवतु । अवतु माम् । अवतु वक्तारम् ।

ॐ शांन्तिः ! शांन्तिः !! शांन्तिः !!! ॥१॥

ॐ सहनाववतु । सह नौ भुनक्तु । सहवीर्यं करवावहै ।
तेजस्विनावधीतमस्तु मा विद्विषावहै ।

ॐ शांन्तिः ! शांन्तिः !! शांन्तिः !!! ॥२॥

ॐ यश्छन्दसामृषभोविश्वरुपः। छन्दोभ्योऽध्यमृतात्संबभूव । स मेन्द्रो मेधया स्पृणोतु । अमृतस्यदेव ! धारणो भूयासम् । शरीरं मे विचर्षणम् । जिह्वा मे मधुमत्तमा । कर्णाभ्यां भूरि विश्रुवम् । ब्रह्मणः कोशोऽसि मेधयापिहितः । श्रुतं मे गोपाय ॥

ॐ शांन्तिः ! शांन्तिः !! शांन्तिः !!! ॥३॥

ॐ अहं वृक्षस्य रेरिवा। कीर्तिःपृष्ठं गिरेरिव। ऊर्ध्वपवित्रो वाजिनीव स्वमृतमस्मि। द्रविणं सवर्चसम्। सुमेधा अमृतोक्षितः। इति त्रिशङ्कोर्वेदानुवचनम्॥

ॐ शांन्तिः ! शांन्तिः !! शांन्तिः !!! ॥४॥

ॐ पूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात्पूर्णमुदच्यते। पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते॥

ॐ शांन्तिः ! शांन्तिः !! शांन्तिः !!! ॥५॥

ॐ आप्यायन्तु ममाङ्गानि वाक् प्राणश्चक्षुः श्रोत्रमथो बलमिन्द्रियाणि च सर्वाणि। सर्वं ब्रह्मोपनिषदं माहं ब्रह्म निराकुर्यां मा मा ब्रह्म निराकरोदनिराकरणमस्त्वनिराकरणं मे अस्तु। तदात्मनि निरते य उपनिषत्सु धर्मास्ते मयि सन्तु ते मयि सन्तु॥

ॐ शांन्तिः ! शांन्तिः !! शांन्तिः !!! ॥६॥

ॐ वाङ्मे मनसि प्रतिष्ठिता मनो मे वाचि प्रतिष्ठितमाविरावीर्मएधि। वेदस्य म आणीस्थः श्रुतं मे मा

प्रहासीरनेनाधीतेनाहोरात्रान्संदधामि ऋतं वदिष्यामि। सत्यं वदिष्यामि। तन्मामवतु। तद्वक्तारमवतु। अवतु माम्। अवतु वक्तारम् अवतु वक्तारम् ॥

ॐ शांन्तिः ! शांन्तिः !! शांन्तिः !!! ॥७॥

ॐ भद्रं नो अपिवातय मनः

ॐ शांन्तिः ! शांन्तिः !! शांन्तिः !!! ॥८॥

ॐ भद्रं कर्णेभिः श्रृणुयाम देवा भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः। स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवांसस्तनूभिर्व्यशेम देवहितं यदायु :। स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः। स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः। स्वस्ति नस्ताक्ष्र्यो अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥

ॐ शांन्तिः ! शांन्तिः !! शांन्तिः !!! ॥९॥

ॐ यो ब्रह्माणं विदधाति पूर्वं यो वै वेदांश्च प्रहिणोति तस्मै। तं ह देवमात्मबुद्धिप्रकाशं मुमुक्षुर्वै शरणमहं प्रपद्ये ॥

ॐ शांन्तिः ! शांन्तिः !! शांन्तिः !!! ॥१०॥

ॐ नमो ब्रह्मादिभ्यो ब्रह्मविद्यासम्प्रदायकर्तृभ्यो वंशर्षिभ्यो महद्भ्यो नमो गुरुभ्यः । सर्वोपप्लवरहितः प्रज्ञानघनः प्रत्यगर्थो ब्रह्मैवाहमस्मि । ब्रह्मैवाहमस्मि ।
ॐ नारायणं पद्मभवं वसिष्ठं शक्तिं च तत्पुत्रपराशरं च ।
व्यासं शुकं गौडपदं महान्तं गोविन्दयोगीन्द्रमथास्य शिष्यम् ॥
श्रीशङ्कराचार्यमथास्य पद्मपादं च हस्तामलकं च शिष्यम् ।
तं तोटकं वार्तिककारमन्यानस्मद्गुरुन्संततमानतोऽस्मि ॥

श्रुतिस्मृतिपुराणानामालयं करुणालयम् ।
नमामि भगवत्पादं शङ्करं लोकशङ्करम् ॥
शङ्करं शङ्कराचार्यं केशवं बादरायणम् ।
सूत्रभाष्यकृतौ वन्दे भगवन्तौ पुनःपुनः ॥
ईश्वरो गुरुरात्मेति मूर्तिभेदविभागिने ।
व्योमवद्व्याप्तदेहाय दक्षिणामूर्तये नमः ॥
यैरिमे गुरुभिः पूर्वं पदवाक्यप्रमाणतः ।
व्याख्याता सर्ववेदान्तास्तान्नित्यं प्रणतोऽस्म्यहम् ॥
ॐ शांन्तिः ! शांन्तिः !! शांन्तिः !!! ॥५॥

शान्तिपाठा नंतर आपल्या इष्टदेवतेचे थोडावेळ ध्यान करावे व नंतर इष्टदेवतेचा अथवा श्रीगुरुमंत्राचा कमीतकमी अकरा माळी जप करावा ।

-: अथ सप्तश्लोकी गीता :-

ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म व्याहरन् मामनुस्मरन् ।
यः प्रयाति त्यजन् देहं स याति परमां गतिम् ॥१॥

स्थाने हृषीकेश तव प्रकीर्त्या जगत् प्रहृष्यत्यनुरज्यते च ।
रक्षांसि भीतानि दिशो द्रवन्ति सर्वे नमस्यन्ति च सिद्धसंघाः ॥२॥

सर्वतः पाणिपादं तत् सर्वतोऽक्षिशिरोमुखम् ।
सर्वतः श्रुतिमल्लोके सर्वमावृत्य तिष्ठति ॥३॥

कविं पुराणमनुशासितार मणोरणीयांसमनुस्मरेद्यः ।
सर्वस्य धातारमचिन्त्यरुप मादित्यवर्ण तमसः परस्तात् ॥४॥

उर्ध्वमूलमधःशाख मश्वत्थं प्राहुरव्ययम् ।
छन्दांसि यस्यपर्णानि यस्तं वेद स वेदवित् ॥५॥

सर्वस्य चाहं हृदि संनिविष्टो मत्तः स्मृतिर्ज्ञानमपोहनं च ।
वेदैश्च सर्वैरहमेव वेद्यो वेदान्तकृद्वेदविदेव चाहम् ॥६॥

मन्मना भव मद्भक्तो मद्याजी मां नमस्कुरु ।
मामेवैष्यसि युक्त्वैव मात्मानं मत्परायणः ॥७॥

॥ सप्तश्लोकी गीता सम्पुर्णा ॥

या सप्तश्लोकी गीतेचा नित्यपाठ केल्याने घरामध्ये सुख-शांति रहाते, सर्व तिर्थवास होतो, महापाप, वास्तुदोष आदी निवारण होतात. म्हणून प्रातःकाली पाठ करत जाणे.

-: अथ शिवमानसपूजा :-

रत्नैः कल्पितमासनं हिमजलैः स्नानं च दिव्याम्बरं
नानारत्नविभूषितं मृगमदामोदाङ्कितं चन्दनम् ।
जातीचम्पक-बिल्वपत्ररचितं पुष्पं च धूपं तथा
दीपं देव दयानिधे पशुपते हृत्कल्पितं गृह्यताम् ॥१॥
सौवर्णे नवरत्नखण्डरचिते पात्रे घृतं पायसं
भक्ष्यं पञ्चविधं पयोदधियुतं रम्भाफलं पानकम् ।
शाकानामयुतं जलं रुचिकरं कर्पूरखण्डोज्ज्वलं
ताम्बूलं मनसा मया विरचितं भक्त्या प्रभो स्वीकुरु ॥२॥
छत्रं चामरयोर्युगं व्यजनकं चादर्शकं निर्मलं
वीणाभेरिमृदङ्गकाहलकला गीतं च नृत्यं तथा ।
साष्टाङ्गं प्रणतिःस्तुतिर्बहुविधा ह्येतत्समस्तं मया
सङ्कल्पेन समर्पितं तव विभो पूजां गृहाण प्रभो ॥३॥
आत्मा त्वं गिरिजा मतिः सहचराः प्राणाः शरीरं गृहं
पूजा ते विषयोपभोगरचना निद्रा समाधिस्थितिः ।
सञ्चारः पदयोःप्रदक्षिणविधिः स्तोत्राणि सर्वागिरो
यद्यत्कर्म करोमि तत्त दखिलं शम्भो तवाराधनम् ॥४॥

करचरणकृतं वाक्कायजं कर्मजं वा
श्रवणनयनजं वा मानसं वापराधम्
विहितमविहितं वा सर्वमेतत्क्षमस्व
जय जय करुणाब्धे श्री महादेव शम्भो ॥५॥

-: अथ नीलसरस्वतिस्तोत्रम् :-

घोररुपे महारावे सर्व शत्रु भयंकरि।
भक्तेभ्यो वरदे देवि त्राहि मां शरणागतम् ॥१॥
ॐ सुरासुरार्चिते देवि सिद्धगन्धर्व सेविते।
जाड्यपापहरे देवि त्राहि मां शरणागतम् ॥२॥
जटाजूटसमायुक्ते लोलजिह्वान्तकारिणी।
द्रुतबुद्धिकरे देवि त्राहि मां शरणागतम् ॥३॥
सोम्यक्रोधधरे रुपे चण्डरुपे नमोस्तुऽते।
सृष्टीरुपे नमस्तुभ्यं त्राहि मां शरणागतम् ॥४॥
जडानां जडतां हन्ति भक्तानां भक्तवत्सला।
मूढतां हर मे देवि त्राहि मां शरणागतम् ॥५॥
वं ऱ्हूं ऱ्हूं कामये देवि बली होमप्रिये नमः।

उग्रतारे नमो नित्यं त्राहि मां शरणागतम् ॥६॥
बुद्धिं देहि यशो देहि कवित्वं देहि देहि मे ।
मूढत्वं च हरेद्देवि त्राहि मां शरणागतम् ॥७॥
इन्द्राविलसद्द्वंद्ववन्दिते करुणामयि ।
तारे ताराधिनाथास्ये त्राहि मां शरणागतम् ॥८॥
अष्टम्यां च चतुर्दस्यां नवम्यां यः पठेन्नर : ।
षड्मासैः सिद्धिमाप्नोति नात्रकार्या विचारणा ॥९॥
मोक्षार्थी लभते मोक्षं धनार्थी लभते धनम् ।
विद्यार्थी लभते विद्यां तर्कव्याकरणादिकम् ॥१०॥
इदं स्तोत्रं पठेद्यस्तु सततं श्रद्धयान्वितः ।
तस्य शत्रु क्षयं याति महाप्रज्ञा प्रजायते ॥११॥
पीडायां वापी संग्रामे जाड्ये दाने तथा भये ।
य इदं पठति स्तोत्रं शुभं तस्य न संशयः ।
इति प्रणम्य स्तुत्वाच योनि मुद्रां प्रदर्शयेत् ॥१२॥

॥ इति नीलसरस्वतिस्तोत्रम् ॥

-: अथ रुद्रसूक्तम् :-

ॐ नमस्ते रुद्रमन्यव उतोत इषवे नमः । बाहुभ्यामुत ते नमः ॥१॥ याते रुद्रशिवातनूरघोरा पापकाशिनि । तया नस्तन्वाशन्तमया गिरिशन्ताभिचाकशीहि ॥२॥ यामिषुङ्गिरिशन्त हस्ते बिभर्ष्यस्तवे । शिवांगिरित्रतांकुरु माहि गुं सीःपुरुषञ्जगत् ॥३॥ शिवेन वचसा त्वा गिरिशाच्छावदामसि । यथानः सर्वमिज्जगदयक्ष्म गुं सुमनाऽअसत् ॥४॥ अद्ध्यवोचदधिवक्ता प्रथमो दैव्यो भिषक् । अहींश्च सर्वाञ्जम्भयन्त्सर्वाश्च यातुधान्यो धराचीः परासुव ॥५॥ असौ यस्ताम्रोऽअरुण ऽ उत बभ्रुः सुमंगलः । येचैनं गुं रुद्राऽअभितो दिक्षुश्रिताः सहस्रशौ वैषा गुं हेडऽईमहें ॥६॥ असौ योऽवसर्पति नीलग्रीवो विलोहितः । उतैनङ्गोपाऽअदृश्रन्नदृश्रन्नुदहार्यः सदृष्टो मृडयातिनः ॥७॥ नमोऽस्तु नीलग्रीवाय सहस्राक्षाय मीढुषे । अथो ये ऽ अस्य सत्वानोहन्तेभ्यो करन्नमः ॥८॥ प्रमुञ्चधन्वनस्त्वमुभयोरात्न्योर्ज्याम् । याश्च ते हस्त ऽ इषवः पराता भगवोव्वप ॥९॥ विज्ज्यन्धनुः

कपर्दिनो विशल्यो बाणवाँऽऽउत । अनेशन्नस्य याऽ इषवऽआभुरस्य निषङ्गधिः ॥१०॥ याते हेतिर्मीढुष्टमहस्ते बभूवते धनुः । तयास्मान् विश्वतस्त्वमयक्ष्मया परिभुज ॥११॥ परितेधन्वनो हेतिरस्मान्वृणक्तुविश्वतः । अथो यऽइषुधिस्त वारेऽअस्मन्निधेहितम् ॥१२॥ अवतत्यधनुष्ट्वगुं सहस्राक्ष शतेषुधे । निशीर्यशल्यानाम्मुखाशिवोनः सुमनाभव ॥१३॥ नमस्तऽ आयुधायानातताय धृष्णवे । उभाम्यामुतते नमो बाहुभ्यान्तवधन्वने ॥१४॥ मानो महान्तमुतमानो अर्भकमान उक्षन्तमुतमान उक्षितम् । मानो वधीः पितरम्मोत मातरम्मान प्रियास्तन्वो रुद्ररीरिषः ॥१५॥ मानस्तोके तनये मानऽआयुषिमानोगोषुमानोऽ अश्वेषुरीरिषः । मानो वीरान्रुद्रभामिनो व्वधीर्हविष्मन्तः सदमित्वा हवामहे ॥१६॥

-: बिल्वाष्टकम् :-

त्रिदलं त्रिगुणाकारं त्रिनेत्रं च त्रिधायुतम् ।
त्रिजन्मपापसंहारमेकबिल्वं शिवार्पणम् ॥१॥
त्रिशाखैर्बिल्वपत्रैश्च अच्छिद्रैः कौमलैस्तथा ।
शिवपूजां करिष्यामि एकबिल्वं शिवार्पणम् ॥२॥
अखण्डबिल्वपत्रेण पूजितं नन्दिकेश्वरम् ।
शुध्यते सर्वपापेभ्य एक बिल्वं शिवार्पणम् ॥३॥
शालिग्रामशिलामेकां विप्राणां जातु अर्पयेत् ।
सोमयज्ञमहादानमेकबिल्वं शिवार्पणम् ॥४॥
दन्तिकोटिसहस्राणि अश्वमेधशतानि च ।
कोटिकन्यामहादानमेकबिल्वं शिवार्पणम् ॥५॥
लक्ष्म्याश्च स्तन उत्पन्नं महादेव-सदाप्रियम् ।
बिल्ववृक्षं प्रयच्छामि एक बिल्वं शिवार्पणम् ॥६॥
दर्शनं बिल्ववृक्षस्य स्पर्शनं पापनाशनम् ।
अघोरपापसंहारमेकबिल्वं शिवार्पणम् ॥७॥
मूलतो ब्रह्मरुपाय मध्यतो विष्णुरूपिणे ।
अग्रतः शिवरुपाय एक बिल्वं शिवार्पणम् ॥८॥

बिल्वाष्टकमिदं पुण्यं यः पठेच्छिवसन्निधौ ।
सर्वपापविनिर्मुक्तः शिवलोकमवाप्नुयात् ॥९॥

॥ इति श्री बिल्वाष्टकं सम्पूर्णम् ॥

-: श्रीशिवपञ्चाक्षरस्तोत्रम् :-

नागेन्द्रहाराय त्रिलोचनाय भस्माङ्गरागाय महेश्वराय ।
नित्याय शुद्धाय दिगम्बराय तस्मै 'न'काराय नमः शिवाय ॥१॥

मन्दाकिनीसलिलचन्दनचर्चिताय
नन्दीश्वरप्रमथनाथमहेश्वराय ।
मन्दारपुष्पबहुपुष्पसुपूजिताय तस्मै 'म'काराय नमः शिवाय ॥२॥

शिवाय गौरीवदनाब्जवृन्दसुर्याय दक्षाध्वरनाशकाय ।
श्रीनीलकण्ठाय वृषध्वजाय तस्मै 'शि'काराय नमः शिवाय ॥३॥

वसिष्ठकुम्भोद्भवगौतमार्यमुनीद्रदेवार्चितशेखराय ।
चन्द्रार्कवैश्वानरलोचनाय तस्मै 'व'काराय नमः शिवाय ॥४॥

यक्षस्वरुपाय जटाधराय पिनाकहस्ताय सनातनाय ।
दिव्याय देवाय दिगम्बराय तस्मै 'य'काराय नमः शिवाय ॥५॥

पञ्चाक्षरमिदं पुण्यं य पठेच्छिवसन्निधौ ।
शिवलोकमवाप्नोति शिवेन सह मोदते ॥ ६॥

॥ इति श्रीशंकराचार्यविरचितं पञ्चाक्षरस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

-:रुद्राष्टकम् :-

नमामीशमीशान निर्वाणरूपम् ।
विभुं व्यापकं ब्रह्म वेदस्वरुपम् ॥
अजं निर्गुणं निर्विकल्पं निरीहम् ।
चिदाकाशमाकाशवासं भजेऽहम् ॥१॥
निराकारमोंकारमूलं तुरीयम् ।
गिराज्ञानगोतीतमीशं गिरीशम् ॥
करालं महाकालकालं कृपालम् ।
गुणागारसंसारपारं नतोऽहम् ॥२॥
तुषाराद्रिसंकाशगौरं गभीरम् ।
मनोभूतकोटिप्रभाश्रीशरीरम् ॥
स्फुरन्मौलिकल्लोलिनी चारुगङ्गा ।
लसद्भालबालेन्दुकण्ठे भुजङ्गा ॥३॥

चलत्कुण्डलं भ्रूसुनेत्रं विशालम् ।
प्रसन्नाननं नीलकण्ठं दयालम् ॥
मृगाधीशचर्माम्बरं मुण्डमालम् ।
प्रियं शङ्करं सर्वनाथं भजामि ॥४॥
प्रचण्डं प्रकृष्टं प्रगल्भं परेशम् ।
अखण्डं अजं भानुकोटिप्रकाशम् ॥
त्रयःशूलनिर्मूलनं शूलपाणिम् ।
भजेऽहं भवानीपतिंभावगम्यम् ॥५॥
कलातीतकल्याणकल्पान्तकारी ।
सदासज्जनानन्ददाता पुरारी ॥
चिदानन्दसन्दोहमोहापहारी ।
प्रसीद प्रसीद प्रभो मन्मथारी ॥६॥
न यावत् उमानाथपादारविन्दम् ।
भजन्तीह लोके परे वा नराणाम् ॥
न तावत्सुखं शान्तिसन्तापनाशम् ।
प्रसीद प्रभो सर्वभूताधिवासम् ॥७॥
न जानामि योगं जपं नैव पूजाम् ।

नतोऽहं सदा सर्वदा शम्भु तुभ्यम् ॥

जराजन्मदुःखौघतातप्यमानम् ।

प्रभो पाहि आपन्नमामीश शम्भो ॥८॥

रुद्राष्टकमिदं प्रोक्तं विप्रेण हरतुष्टये ।

ये पठन्ति नरा भक्त्यां तेषां शम्भुः प्रसीददति ॥९॥

-: श्रीपांडुरंगाष्टकम् :-

महायोगपीठे तटे भीमरथ्या वरं पुंडरीकाय दातुं मुनींद्रैः ।
समागत्य तिष्ठन्तमानंदकंदं परब्रह्मलिंगं भजे पांडुरंगम् ॥१॥
तडिद्वाससं नीलमेघावभासं रमामंदिरं सुंदरं चित्प्रकाशम् ।
वरं त्विष्टिकायां समन्यस्तपादं परब्रह्म० ॥२॥
प्रमाणं भवाब्धेरिदं मामकानां नितंबःकराभ्यांधृतो येन तस्मात् ।
विधातुर्वसत्यै धृतो नाभिकोशः परब्रह्म० ॥३॥
स्फुरत्कौस्तुभालंकृतं कंठदेशे श्रिया जुष्टकेयुरकं श्रीनिवासम् ।
शिव शान्तमीड्यं वरं लोक-पालं परब्रह्म० ॥४॥
शरच्चंद्रबिंबाननं चारुहास लसत्कुण्डलाक्रान्तगंडस्थलाङ्गम् ।
जपारागबिंबाधरं कंजनेत्रं परब्रह्म० ॥५॥

किरीटोज्ज्वलत्सर्वदिक्प्रान्तभागं सुरैरर्चितं दिव्यरत्नैरनर्घ्यैः।
त्रिभंगाकृतिं बर्हमाल्यावतंसं परब्रह्म० ॥६॥

विभुं वेणुनादं चरन्तं दुरन्तं स्वयं लीलया गोपवेषं दधानम्।
गवां वृंदकानन्ददं चारुहासं परब्रह्म० ॥७॥

अजं रुक्मिणीप्राणसंजीवनं तं परं धाम कैवल्यमेकं तुरीयम्।
प्रसन्नं प्रपन्नार्तिहं देवदेवं परब्रह्म० ॥८॥

स्तवं पाडुरंगस्य वै पुण्यदं ये पठन्त्येकचित्तेन भक्त्या च नित्यम्।
भवांभोनिधिं तेऽपि तीर्त्वाऽन्तकाले हरेरालयं शाश्वतं प्राप्नुवन्ति ॥९॥

॥ श्री पांडुरंगाष्टक संपूर्णम् ॥

-: विठ्ठलस्मरणम् :-

घननील-सुकोमल-कान्ततनु कटिशोभितदक्षिणवामकरम्।
भुवि-राजितसुंदरपादमजं कुरु विठ्ठल विठ्ठल रे स्मरणम् ॥१॥

अरुणोदयकान्तिनिभे वदने स्वधरे मधुरे ललितं कलितम्।
मृदुहास्यमिदं सुखदं विमलं कुरु विठ्ठल विठ्ठल रे स्मरणम् ॥२॥

शरदम्बरमण्डितचन्द्रनिभं मुनिमानसमानसमोदविधम्।
निजलोकहिताय चलन्नयनं कुरु विठ्ठल विठ्ठल रे स्मरणम् ॥३॥

मकराकृतिकुण्डलजा सुषमा सुविभाती कपोलतले प्रतिमा।
हृदये विमले विधिना वरणं कुरु विठ्ठल विठ्ठल रे स्मरणम् ॥४॥
त्वयि शस्त्रबलं न च शास्त्रबलं नच वित्तबलं न च धर्म बलम्।
यदि काङ्क्षसि संसृतितस्तरणं कुरु विठ्ठल विठ्ठल रे स्मरणम् ॥५॥
जननी जनकं त्यज रे ललनां तनयं तनयां तनुसुन्दरताम्।
व्यसनेषु न कोपि सहायकरं कुरु विठ्ठल विठ्ठल रे स्मरणम् ॥६॥
मनसा मनने वचसा वचने जननं न पुनर्जननीजठरे।
न हि जन्म कुतो मरणं शरणं कुरु विठ्ठल विठ्ठल रे स्मरणम् ॥७॥
शुकसारसकोकिलकेकिगणैः रतिशोभितमङ्कितगाङ्गकणैः।
गिरिराजनिकुंजमकारि गृहं कुरु विठ्ठल विठ्ठल रे स्मरणम् ॥८॥
ऋषयो मुनयः प्रथमाश्रमिणो विचरन्ति मुदा सुविचार्य हृदा।
ऋषिकेशमवाप्य ददात्यभयं कुरु विठ्ठल विठ्ठल रे स्मरणंम् ॥९॥

॥इति श्रीदिव्यानन्दस्वामीविरचितं स्तोत्रमिदं संपूर्णम्॥

-: गुरुपुजेचे मन्त्र :-

ॐ नमोऽस्त्वनन्तनाय सहस्रमूर्तये सहस्रपादाक्षिशिरोरुबाहवे। सहस्रनाम्ने पुरुषाय शाश्वते सहस्रकोटियुगधारिणे नमः॥

नमः कमल-नाभाय नमस्ते जलशायिने ।
नमस्ते केशवानन्त वासुदेव नमोऽस्तु ते ॥
वासनाद्वासुदेवस्य वासितं भुवनत्रयं ।
सर्वभुतनिवासोऽसि वासुदेव नमोस्तु ते ॥
शंकरं शङ्कराचार्यं केशवं बादरायणम् ।
सूत्रभाष्यकृतौ वन्दे भगवन्तौ पुनः पुनः ॥
ईश्वरो गुरुरात्मेति मूर्तिभेदविभागिने ।
व्योमवद्व्याप्तदेहाय दक्षिणामूर्तये नमः ॥
अखण्डमण्डलकारं व्याप्तं येन चराचरम् ।
तत्पदं दर्शितम् येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥
गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णु गुरुर्देवो महेश्वरः ।
गुरुः साक्षात्परब्रह्म तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥
आकाशात् पतितं तोयं यथा गच्छति सागरम् ।
सर्वदेवनमस्कारः केशवं प्रति गच्छति ॥

-: रात्रिशयनस्तुति :-

जलेरक्षतु वाराहः स्थले रक्षतु वामनः ।
अटव्यां नारसिंहश्च सर्वतः पातु केशवः ॥१॥
अगस्तिर्माधवश्चैव मुचुकुन्दो महाबलः ।
कपिलो मुनिरास्तीकः पञ्चैते सुखशायिनः ॥२॥
सर्पापसर्प भद्रं ते दूरं गच्छ महाविष ।
जनमेजयस्य यज्ञान्ते अस्तीकवचनं स्मर ॥३॥
विश्वेश्वरी जगद्धात्री स्थितिसंहारकारिणी ।
निद्रां भगवतीं विष्णोरतुलां तेजसः प्रभुः ॥४॥
तिस्रो भार्या कफल्लस्य दाहिनी मोहिनी सती ।
तासां स्मरणमात्रेण चोरो गच्छति निष्फलः ॥५॥

-: श्री शिवमहिम्नः स्तोत्रम् :-

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

गजाननं भूतगणादिसेवितं
कपित्थ जम्बूफल चारु भक्षणम् ।
उमासुतं शोक विनाशकारकं
नमामि विघ्नेश्वर पादपङ्कजम् ॥

महिम्नः पारं ते परम विदुषो यद्यसदृशी
स्तुतिर्ब्रह्मादीनामपि तदवसन्नास्त्वयि गिरः ।
अथावाच्यः सर्वः स्वमतिपरिणामावधि गृणन्
ममाप्येषः स्तोत्रे हर निरपवादः परिकरः ॥ १ ॥

अतीतः पन्थानं तव च महिमा वाङ्मनसयो-
रतद्व्यावृत्त्या यं चकितमभिधत्ते श्रुतिरपि ।
स कस्य स्तोतव्यः कतिविधगुणः कस्यविषयः
पदे त्वर्वाचीने पतति न मनः कस्य न वचः ॥ २ ॥

मधुस्फीता वाचः परमममृतं निर्मितवत -
स्तव ब्रह्मन् किं वागपि सुरगुरोर्विस्मयपदम्
मम त्वेतां वाणीं गुणकथनपुण्येन भवतः
पुनामीत्यर्थेऽस्मिन् पुरमथन बुद्धिर्व्यवसिता ॥ ३ ॥

तवैश्वर्यं यत्तज्जगदुदयरक्षाप्रलयकृत्
त्रयीवस्तुव्यस्तं तिसृषु गुणभिन्नासु तनुषु ।
अभव्यानामस्मिन् वरद रमणीयामरमणीं
विहन्तुं व्याक्रोशीं विदधत इहैके जडधियः ॥ ४ ॥

किमीहः किं कायः स खलु किमुपायस्त्रिभुवनं

किमधारो धाता सृजति किमुपादान इति च ।
अतर्क्यैश्वर्ये त्वय्यनवसरदुःस्थो हतधियः
कुतर्कोऽयं कांश्चिन्मुखरयति मोहाय जगतः ॥ ५ ॥
अजन्मानो लोकाः किमवयववन्तोऽपि जगता -
मधिष्ठतारं किं भवविधिरनादृत्य भवति ।
अनीशो वा कुर्याद् भुवनजनने कः परिकरो
यतो मन्दास्त्वां प्रत्यमरवर संशेरत इमे ॥ ६ ॥
त्रयी सांख्यं योगः पशुपतिमतं वैष्णवमिति
प्रभिन्ने प्रस्थाने परमिदमदः पथ्यमिति च ।
रुचीनां वैचित्र्यादृजुकुटिलनानापथजुषां
नृणामेको गम्यस्त्वमसि पयसामर्णव इव ॥ ७ ॥
महोक्षः खट्वाङ्गं परशुरजिनं भस्म फणिनः
कपालं चेतीयत्तव वरद तन्त्रोपकरणम् ।
सुरास्तां तामृद्धिं दधति तु भवद्भ्रूप्रणिहितां
न हि स्वात्मारामं विषयमृगतृष्णा भ्रमयति ॥ ८ ॥
ध्रुवं कश्चित् सर्वं सकलमपरस्त्वध्रुवमिदं
परोध्रौव्याध्रौव्ये जगति गदति व्यस्तविषये ।

समस्तेऽप्येतस्मिन् पुरमथन तैर्विस्मित इव
स्तुवंजिह्रेमि त्वां न खलु ननु धृष्टा मुखरता ॥ ९ ॥

तवैश्वर्यं यत्नाद् यदुपरि विरंचिर्हरिरधः
परिच्छेत्तुं यातावनलमनलस्कंधवपुषः ।
ततो भक्तिश्रद्धाभरगुरुगृणद्भ्यां गिरिश यत्
स्वयं तस्थे ताभ्यां तव किमनुवृत्तिर्न फलति ॥ १० ॥

अयत्नादापाद्य त्रिभुवनमवैरव्यतिकरं
दशास्यो यद्बाहूनभृत रणकण्डूपरवशान् ।
शिरः पद्मश्रेणीरचितचरणाम्भोरुहबलेः
स्थिरायास्त्वद्भक्तेस्त्रिपुरहर विस्फूर्जितमिदम् ॥ ११ ॥

अमुष्य त्वत्सेवासमधिगतसारं भुजवनं ।
बलात्कैलासेपि त्वदधिवसतौ विक्रमयतः ॥
अलभ्या पातालेप्यलसचलिताङ्गुष्ठशिरसि ।
प्रतिष्ठा त्वय्यासीद्ध्रुवमुपचितो मुह्यति खलः ॥ १२ ॥

यदृद्धिं सुत्राम्णो वरद परमोच्चैरपि सती ।
मधश्चक्रे बाणः परिजनविधेयस्त्रिभुवनः ॥
न तच्चित्रं तस्मिन्वरिवसितरि त्वच्चरणयो ।
र्न कस्याप्युन्नत्यै भवति शिरसस्त्वय्यवनतिः ॥ १३ ॥

अकाण्डब्रह्माण्डक्षयचकितदेवासुरकृपा।
विधेयस्यासीद्यस्त्रिनयन विषं संहृतवत: ॥
सकल्माष: कण्ठे तव न कुरुते न श्रियमहो।
विकारोपि श्लाघ्यो भुवनभयभङ्गव्यसनिन: ॥ १४ ॥

असिद्धार्था नैव क्वचिदपि सदेवासुरनरे।
निवर्तन्ते नित्यं जगति जयिनो यस्य विशिखा:।
स पश्यन्नीश त्वामिरतसुरसाधारणमभूत्।
स्मर: स्मर्तव्यात्मा न हि वशिषु पथ्य: परिभव: ॥ १५ ॥

मही पादाघाताद् व्रजति सहसा संशयपदं।
पदं विष्णोर्भ्राम्यद्भुजपरिघरुग्णग्रहणम्।
मुहुर्द्यौर्दौ:स्थ्यं यात्यनिभृतजटाताडिततटा।
जगद्रक्षायै त्वं नटसि ननु वामैव विभुता ॥ १६ ॥

वियद्व्यापी तारागणगुणितफेनोद्गमरुचि:।
प्रवाहो वारां य: पृषतलघुदृष्ट: शिरसि ते।
जगद् द्वीपाकारं जलधिवलयं तेन कृतमि।
त्यनेनैवोन्नेयं धृतमहिम दिव्यं तव वपु: ॥ १७ ॥

रथ: क्षोणी यन्ता शतधृतिरगेन्द्रो धनुरथो।
रथाङ्गे चन्द्रार्कौ रथचरणपाणि: शर इति।

दिधक्षोस्ते को ऽ यं त्रिपुरतृणमाडम्बरविधि-
र्विधेयैः क्रीडन्त्यो न खलु परतन्त्राः प्रभुधियः ॥ १८ ॥

हरिस्ते साहस्रं कमलबलिमाधाय पदयो -
र्यदेकोने तस्मिन् निजमुदहरन्नेत्रकमलम् ।
गतो भक्त्युद्रेकः परिणतिमसौ चक्रवपुषा
त्रयाणां रक्षायै त्रिपुरहर जागर्ति जगताम् ॥ १९ ॥

क्रतौ सुप्ते जाग्रत्त्वमसि फलयोगे क्रतुमतां
क्व कर्म प्रध्वस्तं फलति पुरुषाराधनमृते ।
अतस्त्वां सम्प्रेक्ष्य क्रतुषु फलदानप्रतिभुवं
श्रुतौ श्रद्धां बद्ध्वा दृढपरिकरः कर्मसुजनः ॥ २० ॥

क्रियादक्षो दक्षः क्रतुपतिरधीशस्तनुभृता
मृषीणामार्त्विज्यं शरणद् सदस्याः सुरगणाः ।
क्रतुभ्रंशस्त्वतः क्रतुफलविधानव्यसनिनो
ध्रुवं कर्तुः श्रद्धाविधुरमभिचाराय हि मखाः ॥ २१ ॥

प्रजानाथं नाथ प्रसभमभिकं स्वां दुहितरं
गतं रोहिद्भूतां रिरमयिषुमृष्यस्य वपुषा ।
धनुष्पाणेर्यातं दिवमपि सपत्राकृतममुं
त्रसन्तं तेद्यापि त्यज्यति न मृगव्याधरभसः ॥ २२ ॥

स्वलावण्याशंसाधृतधनुषमह्नाय तृणवत्
पुरः प्लुष्टं दृष्ट्वा पुरमथन पुष्पायुधमपि।
यदि स्त्रैणं देवी यमनिरतदेहार्धघटना
दवैति त्वामद्धा बत वरद मुग्धा युवतयः ॥ २३ ॥
श्मशानेष्वाक्रीडा स्मरहर पिशाचाः सहचरा
श्चिताभस्मालेपः स्रगपि नृकरोटी परिकरः।
अमङ्गल्यं शीलं तव भवतु नामैवमखिलं
तथापि स्मर्तृणां वरद परमं मङ्गलमसि ॥ २४ ॥
मनः प्रत्यक्चित्ते सविधमवधायात्तमरुतः
प्रहृष्यद्रोमाणः प्रमदसलिलोत्सङ्गितदृशः।
यदालोक्याह्लादं हृद इव निमज्यामृतमये
दधत्यन्तस्तत्त्वं किमपियमिनस्तत् किल भवान् ॥ २५ ॥
त्वमर्कस्त्वं सोमस्त्वमसि पवनस्त्वं हुतवह
स्त्वमापस्त्वं व्योम त्वमु धरणिरात्मा त्वमितिच।
परिच्छिन्नामेवं त्वयि परिणता बिभ्रतु गिरं
न विद्मस्तत्तत्त्वं वयमिह तु यत्त्वं न भवसि ॥ २६ ॥
त्रयीं तिस्रो वृत्तीस्त्रिभुवनमथो त्रीनपि सुरा
नकाराद्यैर्वर्णै स्त्रिभिरभिदधत्तीर्ण विकृति।

तुरीयं ते धाम ध्वनिभिरवरुन्धानमणुभिः
समस्तं व्यस्तं त्वां शरणद गृणात्योमिति पदम् ॥ २७ ॥

भवः शर्वो रुद्रः पशुपतिरथोग्रः सहमहां
स्तथा भीमेशानाविति यदभिधानाष्टक मिदम् ।
अमुष्मिन् प्रत्येकं प्रविचरति देव श्रुतिरपि
प्रियायास्मै धाम्ने प्रणिहितनमस्योस्मि भवते ॥ २८ ॥

नमो नेदिष्ठाय प्रियदव दविष्ठाय च नमो
नमः क्षोदिष्ठाय स्मरहर महिष्ठाय च नमः ।
नमो वर्षिष्ठाय त्रिनयन यविष्ठाय च नमो
नमः सर्वस्मै ते तदिदमिति सर्वाय च नमः ॥ २९ ॥

बहलरजसे विश्वोत्पत्तौ भवाय नमो नमः
प्रबलतमसे तत्संहारे हराय नमो नमः ।
जनसुखकृते सत्त्वोद्रिक्तौ मृडाय नमो नमः
प्रमहसि पदे निस्त्रैगुण्ये शिवाय नमो नमः ॥ ३० ॥

कृशपरिणतिचेतः क्लेशवश्यं क्वचेदं
क्व च तवगुणसीमोल्लङ्घिनी शश्वदृद्धिः ।
इति चकितममन्दीकृत्य मां भक्तिराधाद्
वरद चरणयोस्ते वाक्यपुष्पोपहारम् ॥ ३१ ॥

असितगिरिसमं स्यात् कज्जलं सिन्धुपात्रे,
सुरतरुवरशाखा लेखनी पत्रमुर्वी ।
लिखति यदि गृहीत्वा शारदा सर्वकालं,
तदपि तव गुणानामीश पारं न याति ॥ ३२ ॥

असुरसुरमुनीन्द्रैरर्चितस्येन्दुमौले -
ग्रथितगुणमहिम्नो निर्गुणस्येश्वरस्य ।
सकलगणवरिष्ठः पुष्पदन्ताभिधानो
रुचिरमलघुवृतैः स्तोत्रमेतच्चकार ॥ ३३ ॥

अहरहरनवद्यं धूर्जटेः स्तोत्रमेतत्
पठति परमभक्त्या शुद्धचित्तः पुमान् यः ।
स भवति शिवलोके रुद्रतुल्यस्तथात्र
प्रचुरतरधनायुः पुत्रवान् कीर्तिमाँश्च ॥ ३४ ॥

दीक्षा दानं तपस्तीर्थं ज्ञानं यागादिकाः क्रियाः ।
महिम्नः स्तवपाठस्य कलां नार्हन्ति षोडशीम् ॥ ३५ ॥

आसमाप्तमिदं स्तोत्रं पुण्यं गन्धर्वभाषितम् ।
अनौपम्यं मनोहारि शिवमीश्वरवर्णनम् ॥ ३६ ॥

महेशान्नापरो देवो महिम्नो नापरा स्तुतिः ।
अघोरान्नापरो मन्त्रो नास्ति तत्त्वं गुरोः परम् ॥ ३७ ॥

कुसुमदशननामा सर्वगन्धर्वराजः
शिशुशशिधरमौलेर्देवदेवस्य दासः ।
स खलु निजमहिम्नो भ्रष्ट एवास्य रोषात्
स्तवनमिदमकार्षीद्दीव्यदीव्यं महिम्नः ॥ ३८ ॥

सुरवरमुनिपूज्यं स्वर्गमोक्षैकहेतुं
पठति यदि मनुष्यः प्रांजलिर्नान्यचेताः ।
व्रजति शिवसमीपं किन्नरैः स्तूयमानः
स्तवनमिदममोघं पुष्पदन्तप्रणीतम् ॥ ३९ ॥

श्री पुष्पदन्तमुखपंकजनिर्गतेन
स्तोत्रेण किल्बिषहरेण हरप्रियेण ।
कण्ठस्थितेन पठितेन समाहितेन
सुप्रीणितो भवति भूतपतिर्महेशः ॥ ४० ॥

इत्येषा वाङ्मयी पूजा श्रीमच्छंकरपादयोः
अर्पिता तेन देवेशः प्रीयतां मे सदाशिवः ।
यदक्षरं पद भ्रष्टं मात्राहीनं च यद्भवेत्
तत्सर्वं क्षम्यतां देव ! प्रसीद परमेश्वर ! ॥ ४१ ॥

ॐ पूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात्पूर्णमुदच्यते ।
पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते ॥
॥ ॐ शांतिः शांतिः शांतिः ॥

ॐ महादेव शिवशंकर शम्भो उमाकान्त हर त्रिपुरारे ।
मृत्युंजय वृषभध्वज शूलिन् गंगाधर मृड मदनारे ॥
हर शिव शंकर गौरीशं वन्दे गंगाधरमीशम् ।
रुद्रं पशुपतिमीशानं कलये काशीपुरिनाथम् ॥
जय शम्भो जय शम्भो शिवगौरीशंकर जय शम्भो ।
जय शम्भो जय शम्भो शिवगौरीशंकर जय शम्भो ।
शिव ! शिवेति शिवेति शिवेति वा
हर ! हरेति हरेति हरेति वा ।
भव ! भवेति भवेति भवेति वा
मृड ! मृडेति मृडेति मृडेति वा ॥
भज मनः शिव मेव निरंतरं ।
स्मर मनः शिव मेव निरंतरं ॥
जप मनः शिव मेव निरंतरं ॥
रट मनः शिव मेव निरंतरं ॥

ॐ श्री लक्ष्म्यष्टोत्तरशतनामस्तोत्रम्

देव्युवाच

ॐ देवदेव महादेव त्रिकालज्ञ महेश्वर
करुणाकर देवेश भक्तानुग्रहकारक
अष्टोत्तर शतं लक्ष्म्याः श्रोतुमिच्छामि तत्त्वतः ॥१॥

ईश्वर उवाच

देवि साधु महाभागे, महाभाग्यप्रदायकम् ।
सर्वैश्वर्यकरं पुण्यं, सर्वपापप्रनाशनम् ॥२॥
सर्वदारिद्र्यशमनं, श्रवणाद्भुक्तिमुक्तिदम् ।
राजवश्यकरं दिव्यं, गुह्याद्गुह्यतमं परम् ॥३॥
दुर्लभं सर्वदेवानां, चतुःषष्टिकलास्पदम् ।
पद्मादीनां वरान्तानां, विधीनां नित्यदायकम् ॥४॥
समस्तदेवसंसेव्य, मणिमाद्यष्टसिद्धिदम् ।
किमत्र बहुनोक्तेन, देविप्रत्यक्षदायकम् ॥ ५ ॥
तव प्रीत्याद्य वक्ष्यामि, समाहितमनाः शृणु ।
अष्टोत्तरशतस्यास्य, महालक्ष्मीस्तु देवता ॥ ६ ॥
क्लींबीजपदमित्युक्तं, शक्तिस्तु भुवनेश्वरी ।
अंगन्यासः करन्यासः, स इत्यादिः प्रकीर्तितः ॥ ७॥

ध्यानम्

वंदे पद्मकरां प्रसन्नवदनां, सौभाग्यदां भाग्यदां
हस्ताभ्यामभयप्रदां मणिगणै, र्नानाविधैर्भूषिताम्।
भक्ताभीष्ट फलप्रदां हरिहर, ब्रह्मादिभिः सेवितां
पार्श्वे पंकजशंखपद्मनिधिभि,र्युक्तां सदा शक्तिभिः ॥ ८ ॥
सरसिजनयने, सरोजहस्ते, धवलतमांशुक, गंधमाल्य शोभे।
भगवति हरिवल्लभे मनोज्ञे, त्रिभुवन भूतिकरि प्रसीद मह्यम् ॥ ९ ॥
☆ ॐ प्रकृतिं विकृतिं विद्यां, सर्वभूतहितप्रदाम्। ☆
श्रद्धां विभूतिं सुरभिं, नमामि परमात्मिकाम् ॥ १० ॥
वाचं पद्मालयां पद्मां, शुचिं स्वाहां स्वधां सुधाम्।
धन्यां हिरण्मयीं लक्ष्मीं, नित्यपुष्टां विभावरीम् ॥ ११ ॥
अदितिं च दितिं दीप्तां, वसुधां वसुधारिणीम्।
नमामि कमलां कान्तां, कामाक्षीं क्रोधसंभवाम् ॥ १२ ॥
अनुग्रहपदां बुद्धिमनघां हरिवल्लभाम्।
अशोकाममृतां दीप्तां, लोकशोकविनाशिनीम् ॥ १३ ॥
नमामि धर्मनिलयां, करुणां लोकमातरम्।
पद्मप्रियां पद्महस्तां, पद्माक्षीं पद्मसुंदरीम् ॥ १४ ॥

पद्मोद्भवां पद्ममुखीं, पद्मनाभप्रियां रमाम्।
पद्ममालाधरां देवीं, पद्मिनीं पद्मगंधिनीम् ॥ १५ ॥
पुण्यगंधां सुप्रसन्नां, प्रसादाभिमुखीं प्रभाम्।
नमामि चन्द्रवदनां, चन्द्रा चन्द्रसहोदरीम् ॥ १६ ॥
चतुर्भुजां चन्द्ररुपा, मिंदिरामिंदुशीतलाम्।
आह्लादजननीं पुष्टीं, शिवां शिवकरीं सतीम् ॥ १७ ॥
विमलां विश्वजननीं, तुष्टीं दारिद्र्यनाशिनीम्।
प्रीतिपुष्करिणीं शांतां, शुक्लमाल्यांबरां श्रियम् ॥ १८ ॥
भास्करीं बिल्वनिलयां, वरारोहां यशस्विनीम्।
वसुंधरामुदारागीं, हरिणीं हेममालिनीम् ॥ १९ ॥
धनधान्यकरीं सिद्धिं, सदा सौम्यां शुभप्रदाम्।
नृपवेश्मगतांनंदां, वरलक्ष्मिं वसुप्रदाम् ॥ २० ॥
शुभां हिरण्यप्राकारां, समुद्रतनयां जयाम्।
नमामि मंगलां देवीं, विष्णुवक्षःस्थलस्थिताम् ॥ २१ ॥
विष्णुपत्नीं प्रसन्नाक्षीं, नारायणसमाश्रिताम्।
दारिद्र्यध्वंसिनीं देवीं, सर्वोपद्रवहारिणीम् ॥ २२ ॥
नवदुर्गां महाकालीं, ब्रह्माविष्णुशिवात्मिकाम्।
☆ त्रिकालज्ञानसंपन्नां, नमामि भुवनेश्वरीम् ॥ २३ ॥ ☆

लक्ष्मीं क्षीरसमुद्रराजतनयां, श्रीरंगधामेश्वरीम्
दासीभूतसमस्तदेववनितां, लोकैकदीपांकुराम्।
श्रीमन्मन्दकटाक्ष लब्धविभव, ब्रह्ममेंद्रगंगाधरां
त्वां त्रैलोक्यकुटुम्बिनीं सरसिजां, वंदे मुकुन्दप्रियाम्॥ २४॥
मातर्नमामि कमले कमलायताक्षि
श्रीविष्णुहृत्कमलवासिनि विश्वमात।
क्षीरोदजे कमल कोमलगर्भगौरी
लक्ष्मि प्रसीद सततं नमतां शरण्ये॥ २५॥
त्रिकालं यो जपेद्विद्वान्, षण्मासं विजितेन्द्रियः।
दारिद्र्य ध्वसनं कृत्वा, सर्वमाप्नोत्ययत्नतः॥ २६॥
देविनामसहस्रेषु, पुण्यमष्टोत्तरं शतम्।
येन श्रियमवाप्नोति, कोटिजन्मदरिद्रतः॥ २७॥
भृगुवारे शतं धीमान्, पठेद्वत्सरमात्रकम्।
अष्टैश्वर्यमवाप्नोति, कुबेर इव भूतले॥ २८॥
दारिद्र्यमोचनं नाम, स्तोत्रमम्बापरं शतम्।
येन श्रियमवाप्नोति, कोटिजन्मदरिद्रतः॥ २९॥
भुक्त्वा तु विपुलान्भोगा, नस्याः सायुज्यमाप्नुयात्।
प्रातःकाले पठेन्नित्यं, सर्वदुःखोपशान्तये।

पठंस्तु चिंतयेद्देवीं, सर्वाभरणभूषिताम् ॥ ३० ॥

॥ ॐ श्री लक्ष्म्यष्टोत्तर शतनामस्तोत्रम् सम्पूर्णम् ॥

-: शिवतांडवस्तोत्रम् :-

जटाकटाहसंभ्रमं भ्रमन्निलिम्पनिर्झरी-
विलोलवीचिवल्लरीविराजमानमूर्धनि ।
धगद्धगद्धगज्ज्वलल्ललाटपट्टपावके
किशोरचन्द्रशेखरे रतिःप्रतिक्षणं मम ॥१॥

धराधरेन्द्रनन्दिनीविलासबंधुबन्धुर-
स्फुरद्दिगन्तसन्ततिप्रमोदमानमानसे ।
कृपाकटाक्षधोरणीं निरुद्धदुर्धरापदि
क्वचिच्चिदम्बरे मनोविनोदमेतु वस्तुनि ॥२॥

जटाभुजङ्गपिङ्गलस्फुरत्फणामणिप्रभा
कदम्बकुंकुमद्रवप्रलिप्तदिग्वधूमुखे ।
मदांधसिंधुरस्फुरत्त्वगुत्तरीयमेदुरे
मनोविनोदमद्भुतं बिभर्तुभूतभर्त्तरि ॥३॥

सहस्रलोचनप्रभृत्यशेषलेखशेखर-

प्रसूनधूलिधोरणी विधूसरांघ्रिपीठभूः ।
भुजङ्गराजमालया निबद्धजाटजूटकः
श्रियेचिराय जायतां चकोरबन्धुशेखरः ॥४॥
ललाटचत्वरज्वलद्धनञ्जयस्फुलिङ्गभा ।
निपीतपञ्चसायकं नमन्निलिम्पनायकम्
सुधामयूखलेखयाविराजमानशेखरं
महाकपालिसम्पदे शिरो जटालमस्तु नः ॥५॥
करालभालपट्टिकाधगद्धगद्धगज्ज्वल-
द्धनञ्जयाधरीकृतप्रचण्डपञ्चसायके ।
धराधरेन्द्रनन्दिनीकुचाग्रचित्रपत्रक-
प्रकल्पनैकशिल्पिनि त्रिलोचने मतिर्मम ॥६॥
नवीनमेघमण्डलीनिरुद्धदुर्धरस्फुरद्
कुहूनिशीथिनीतमः प्रबन्धबन्धुकन्धरः ।
निलिम्पनिर्झरीधरस्तनोतु कृत्तिसुन्दरः
कलानिधानबन्धुरः श्रियं जगद्धुरंधरः ॥७॥
प्रफुल्लनीलपङ्कजप्रपञ्चकालिमच्छटा-
ऽविलम्बिकण्ठकन्धरारुचिप्रबन्धकन्धरम्

स्मरच्छिदं पुरच्छिदं भवच्छिदं मखच्छिदं
गजच्छिदान्धकच्छिदं तमन्तकच्छिदं भजे ॥८॥

अखर्वसर्वमङ्गलाकलाकदम्बमञ्जरी-
रसप्रवाहमाधुरीविजृम्भणामधुव्रतम् ।
स्मरान्तकं पुरान्तकं भवान्तकं मखान्तकं
गजान्तकांधकान्तकं तमंतकांतकं भजे ॥९॥

जयत्वदभ्रविभ्रमभ्रमद्भुजङ्गमस्फुर-
द्धगद्धगद्विनिर्गमत् करालभालहव्यवाट् ।
धिमिन्धिमिन्धिमिन्ध्वनमृदङ्गतुङ्गमङ्गल-
ध्वनिक्रमप्रवर्तितप्रचण्डताण्डवः शिवः ॥१०॥

दृषद्विचित्रतल्पयोर्भुजङ्गमौक्तिकस्रजो-
र्गरिष्ठरत्नलोष्टयोः सुहृद्विपक्षपक्षयोः ।
तृणारविन्दचक्षुषोः प्रजामहीमहेन्द्रयोः ।
समं प्रवृत्तयन् मनः कदा सदाशिवं भजे ॥११॥

कदा निलिम्पनिर्झरीनिकुञ्जकोटरे वसन्
विमुक्तदुर्मतिः सदा शिरस्थमञ्जलिं वहन् ।
विमुक्तलोललोचनो ललामभाललग्नकः

शिवेति मंत्रमुच्चरन् कदा सुखी भवाम्यहम् ॥१२॥
इमं हि नित्यमेव मुक्तमुत्तमोत्तमं स्तवं
पठन् स्मरन् ब्रुवन् नरो विशुद्धिमेति सन्ततम्।
हरे गुरौ सुभक्तिमाशु याति नान्यथा गतिं
विमोहनं हि देहिनां तु शंकरस्य चिन्तनम् ॥१३॥
पूजावसानसमये दशवक्त्रगीतं यः शम्भूपूजनपरं पठति प्रदोषे।
तस्य स्थिरां रथगजेन्द्रतुरङ्गयुक्तां लक्ष्मी सदैव सुमुखीं प्रददाति शम्भु:॥

॥ इति श्रीरावणविरचितशिवताण्डवस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

अथ श्री विष्णुसहस्रनामस्तोत्रम्

शान्ताकारं भुजगशयनं पद्मनाभं सुरेशं
विश्वाधारं गगनसदृशं मेघवर्ण शुभाङ्गम्।
लक्ष्मीकान्तं कमलनयनं योगिभिर्ध्यानगम्यं
वन्दे विष्णुं भवभयहरं सर्वलोकैकनाथम्॥

ॐविश्वं विष्णुर्वषट्कारो भूतभव्यभवत्प्रभुः ।
भूतकृद्भूतभृद्भावो भूतात्मा भूतभावनः ॥१॥
पूतात्मा परमात्मा च मुक्तानां परमा गतिः ।
अव्ययः पुरुषः साक्षी क्षेत्रज्ञोऽक्षर एव च ॥२॥
योगो योगविदां नेता प्रधानपुरुषेश्वरः ।
नारसिंहवपुः श्रीमान्केशवः पुरुषोतमः ॥३॥
सर्वः शर्वः शिवः स्थाणुर्भूतादिर्निधिरव्ययः ।
सम्भवो भावनो भर्ता प्रभवः प्रभुरीश्वरः ॥४॥
स्वयम्भूः शम्भुरादित्यः पुष्कराक्षो महास्वनः ।
अनादिनिधनो धाता विधाता धातुरुत्तमः ॥५॥
अप्रमेयो हृषीकेशः पद्मनाभोऽमरप्रभुः ।
विश्वकर्मा मनुस्त्वष्टा स्थविष्ठः स्थविरो ध्रुवः ॥६॥
अग्राह्यः शाश्वतः कृष्णो लोहिताक्षः प्रतर्दनः ।
प्रभूतस्त्रिककुब्धाम पवित्रं मंगलं परम् ॥७॥
ईशानः प्राणदः प्राणो ज्येष्ठः श्रेष्ठः प्रजापतिः ।
हिरण्यगर्भो भूगर्भो माधवो मधुसूदनः ॥८॥
ईश्वरो विक्रमी धन्वी मेधावी विक्रमः क्रमः ।

अनुत्तमो दुराधर्षः कृतज्ञ कृतिरात्मवान् ॥९॥
सुरेशः शरणं शर्म विश्वरेताः प्रजाभवः ।
अहः संवत्सरो व्यालः प्रत्ययः सर्वदर्शनः ॥१०॥
अजः सर्वेश्वरः सिद्धः सिद्धिः सर्वादिरच्युतः ।
वृषाकपिरमेयात्मा सर्वयोगविनिःसृतः ॥११॥
वसुर्वसुमनाः सत्यः समात्मा सम्मितः समः ।
अमोघः पुण्डरीकाक्षो वृषकर्मा वृषाकृतिः ॥१२॥
रुद्रो बहुशिरा बभ्रुर्विश्वयोनिः शुचिश्रवाः ।
अमृतः शाश्वतः स्थाणुर्वरारोहो महातपाः ॥१३॥
सर्वगः सर्वविद्भानुर्विष्वक्सेनो जनार्दनः ।
वेदो वेदविदव्यङ्गो वेदाङ्गो वेदवित्कविः ॥१४॥
लोकाध्यक्षः सुराध्यक्षो धर्माध्यक्षः कृताकृतः ।
चतुरात्मा चतुर्व्यूहश्चतुर्दंष्ट्रश्चतुर्भुजः ॥१५॥
भ्राजिष्णुर्भोजनं भोक्ता सहिष्णुर्जगदादिजः ।
अनघो विजयो जेता विश्वयोनिः पुनर्वसुः ॥१६॥
उपेन्द्रो वामनः प्रांशुरमोघः शुचिरूर्जितः ।
अतीन्द्रः संग्रहः सर्गो धृतात्मा नियमो यमः ॥१७॥

वेद्यो वैद्यः सदायोगी वीरहा माधवो मधुः।
अतीन्द्रियो महामायो महोत्साहो महाबलः ॥१८॥
महाबुद्धिर्महावीर्यो महाशक्तिर्महाद्युतिः।
अनिर्देश्यवपुः श्रीमानमेयात्मा महाद्रिधृक् ॥१९॥
महेष्वासो महीभर्ता श्रीनिवासः सतां गतिः।
अनिरुद्धः सुरानन्दो गोविन्दो गोविदां पतिः ॥२०॥
मरीचिर्दमनो हंसः सुपर्णो भुजगोत्तमः।
हिरण्यनाभः सुतपाः पद्मनाभः प्रजापतिः ॥२१॥
अमृत्युः सर्वदृक् सिंह सन्धाता सन्धिमान्स्थिरः।
अजो दुर्मर्षणः शास्ता विश्रुतात्मा सुरारिहा ॥२२॥
गुरुर्गुरुतमो धाम सत्यः सत्यपराक्रमः।
निमिषोऽनिमिषः स्रग्वी वाचस्पतिरुदारधीः ॥२३॥
अग्रणीर्ग्रामणीः श्रीमान्न्यायो नेता समीरणः।
सहस्रमूर्धा विश्वात्मा सहस्राक्षः सहस्रपात् ॥२४॥
आवर्तनो निवृत्तात्मा संवृतः सम्प्रमर्दनः।
अहः संवर्तको वह्निरनिलो धरणीधरः ॥२५॥
सुप्रसादः प्रसन्नात्मा विश्वधृग्विश्वभुग्विभुः।
सत्कर्ता सत्कृतः साधुर्जह्नुर्नारायणो नरः ॥२६॥

असंख्येयोऽप्रमेयात्मा विशिष्टः शिष्टकृच्छुचिः।
सिद्धार्थः सिद्धसंकल्पः सिद्धिदः सिद्धिसाधनः ॥२७॥
वृषाही वृषभो विष्णुर्वृषपर्वा वृषोदरः।
वर्धनो वर्धमानश्च विविक्तः श्रुतिसागरः ॥२८॥
सुभुजो दुर्धरो वाग्मी महेन्द्रो वसुदो वसुः।
नैकरुपो बृहद्रुपः शिपिविष्टः प्रकाशनः ॥२९॥
ओजस्तेजोद्युतिधरः प्रकाशात्मा प्रतापनः।
ऋद्धः स्पष्टाक्षरो मन्त्रश्चन्द्रांशुर्भास्करद्युतिः ॥३०॥
अमृतांशूद्भवो भानुः शशविन्दुः सुरेश्वरः।
औषधं जगतः सेतुः सत्यधर्मपराक्रमः ॥३१॥
भूतभव्यभवन्नाथः पवनः पावनोऽनलः।
कामहा कामकृत्कान्तः कामः कामप्रदः प्रभुः ॥३२॥
युगादिकृद्युगावर्तो नैकमायो महाशनः।
अदृश्योऽव्यक्तरूपश्च सहस्रजिदनन्तजित् ॥३३॥
इष्टोऽविशिष्टः शिष्टेष्टः शिखण्डी नहुषो वृषः।
क्रोधहा क्रोधकृत्कर्ता विश्वबाहुर्महीधरः ॥३४॥
अच्युतः प्रथितः प्राणः प्राणदो वासवानुजः।
अपां निधिरधिष्ठानमप्रमत्तः प्रतिष्ठितः ॥३५॥

स्कन्दः स्कन्दधरो धुर्यो वरदो वायुवाहनः ।
वासुदेवो बृहद्भानुरादिदेवः पुरन्दरः ॥३६॥
अशोकस्तारणस्तारः शूरः शोरिर्जनेश्वरः ।
अनुकूलः शतावर्तः पद्मी पद्मनिभेक्षणः ॥३७॥
पद्मनाभोऽरविन्दाक्षः पद्मगर्भः शरीरभृत् ।
महर्द्धिर्ऋद्धो वृद्धात्मा महाक्षो गरुडध्वजः ॥३८॥
अतुलः शरभो भीमः समयज्ञो हविर्हरिः ।
सर्वलक्षणलक्षण्यो लक्ष्मीवान्समितिंजय : ॥३९॥
विक्षरो रोहितो मार्गो हेतुर्दामोदरः सहः ।
महीधरो महाभागो वेगवानमिताशनः ॥४०॥
उद्भवः क्षोभणो देवः श्रीगर्भः परमेश्वरः ।
करणं कारणं कर्ता विकर्ता गहनो गुहः ॥४१॥
व्यवसाय व्यवस्थानः संस्थानः स्थानदो ध्रुवः ।
परर्द्धिः परमस्पष्टतुष्टः पुष्टः सुभेक्षणः ॥ ४२ ॥
रामो विरामो विरजो मार्गो नेयो नयोनयः ।
वीरः शक्तिमतां श्रेष्ठो धर्मो धर्मविदुत्तमः ॥ ४३ ॥
वैकुण्ठ पुरुषः प्राणः प्राणदः प्रणवः पृथुः ।
हिरण्यगर्भः शत्रुघ्नो व्याप्तो वायुरधोक्षजः ॥ ४४ ॥

ऋतुः सुदर्शनः कालः परमेष्ठी परिग्रहः ।
उग्रः संवत्सरो दक्षो विश्रामो विश्वदक्षिणः ॥ ४५ ॥
विस्तारः स्थावरस्थाणुः प्रमाणं बीजमव्ययम् ।
अर्थोनर्थो महाकोशो महाभोगो महाधनः ॥ ४६ ॥
अनिर्विण्णः स्थविष्ठोभूर्धर्मयूपो महामखः ।
नक्षत्रनेमिर्नक्षत्री क्षमः क्षामः समीहनः ॥ ४७ ॥
यज्ञ इज्यो महेज्यश्च क्रतुः सत्रं सतां गतिः ।
सर्वदर्शी विमुक्तात्मा सर्वज्ञो ज्ञानमुत्तमम् ॥ ४८ ॥
सुव्रतः सुमुखः सूक्ष्मः सुघोषः सुखदः सुहृत् ।
मनोहरो जितक्रोधो वीरबाहुर्विदारणः ॥ ४९ ॥
स्वापनः स्ववशो व्यापी नैकात्मा नैककर्मकृत् ।
वत्सरो वत्सलो वत्सी रत्नगर्भो धनेश्वरः ॥ ५० ॥
धर्मगुब्धर्मकृद्धर्मी सदसत्क्षरमक्षरम् ।
अविज्ञाता सहस्रांशुर्विधाता कृतलक्षणः ॥ ५१ ॥
गभस्तिनेमिः सत्त्वस्थः सिंहो भूतमहेश्वरः ।
आदिदेवो महादेवो देवेशो देवभृद्गुरुः ॥ ५२ ॥
उत्तरो गोपतिर्गोप्ता ज्ञानगम्यः पुरातनः ।
शरीरभूतभृद्भोक्ता कपीन्द्रो भूरिदक्षिणः ॥ ५३ ॥

सोमपोमृतपः सोमः पुरुजित्पुरुसत्तमः ।
विनयोजयः सत्यसंधो दाशार्हः सात्वतां पतिः ॥ ५४ ॥
जीवो विनयिता साक्षी मुकुन्दोमितविक्रमः ।
अम्भोनिधिरन्तात्मा महोदधिशयोन्तकः ॥ ५५ ॥
अजो महार्हः स्वाभाव्यो जितामित्रः प्रमोदनः ।
आनन्दो नन्दनो नन्दः सत्यधर्मा त्रिविक्रमः ॥ ५६ ॥
महर्षिः कपिलाचार्यः कृतज्ञो मेदिनीपतिः ।
त्रिपदस्त्रिदशाध्यक्षो महाशृंगः कृतान्तकृत् ॥ ५७ ॥
महावराहो गोविन्दः सुषेणः कनकाङ्गदी ।
गुह्यो गभीरो गहनो गुप्तश्चक्रगदाधरः ॥ ५८ ॥
वेधाः स्वाङ्गोजितः कृष्णो दृढः संकर्षणोऽच्युतः ।
वरुणो वारुणो वृक्षः पुष्कराक्षो महामनाः ॥ ५९ ॥
भगवान् भगहानन्दी वनमाली हलायुधः ।
आदित्यो ज्योतिरादित्यः सहिष्णुर्गतिसत्तमः ॥ ६० ॥
सुधन्वा खण्डपरशुर्दारुणो द्रविणप्रदः ।
दिविस्पृक्सर्वदृग्व्यासो वाचस्पतिरयोनिजः ॥ ६१ ॥
त्रिसामा सामगः साम निर्वाणं भेषजं भिषक् ।

संन्यासकृच्छमः शान्तो निष्ठा शान्तिः परायणम् ॥ ६२ ॥
शुभाङ्गः शान्तिदः स्रष्टा कुमुदः कुवलेशयः ।
गोहितो गोपतिर्गोप्ता वृषभाक्षो वृषप्रियः ॥ ६३ ॥
अनिवर्ती निवृत्तात्मा संक्षेप्ता क्षेमकृच्छिवः ।
श्रीवत्सवक्षाः श्रीवासः श्रीपतिः श्रीमतां वरः ॥ ६४ ॥
श्रीदः श्रीशः श्रीनिवासः श्रीनिधिः श्रीविभावनः ।
श्रीधरः श्रीकरः श्रेयः श्रीमाँल्लोकत्रयाश्रयः ॥ ६५ ॥
स्वक्षः स्वङ्गः शतानन्दो नन्दिर्ज्योतिर्गणेश्वरः ।
विजितात्मा विधेयात्मा सत्कीर्तिश्छिन्नसंशयः ॥ ६६ ॥
उदीर्णः सर्वतश्चक्षुरनीशः शाश्वतस्थिरः ।
भूशयो भूषणो भूतिर्विशोकः शोकनाशनः ॥ ६७ ॥
अर्चिष्मानर्चितः कुम्भो विशुद्धात्मा विशोधनः ।
अनिरुद्धोऽप्रतिरथः प्रद्युम्नोऽमितविक्रमः ॥ ६८ ॥
कालनेमिनिहा वीरः शौरिः शूरजनेश्वरः ।
त्रिलोकात्मा त्रिलोकेशः केशवः केशिहा हरिः ॥ ६९ ॥
कामदेवः कामपालः कामी कान्तः कृतागमः ।
अनिर्देश्यवपुर्विष्णुर्वीरोऽनन्तो धनञ्जयः ॥ ७० ॥

ब्रह्मण्यो ब्रह्मकृद्ब्रह्मा ब्रह्म ब्रह्मविवर्धनः ।
ब्रह्मविद्ब्राह्मणो ब्रह्मी ब्रह्मज्ञो ब्राह्मणप्रियः ॥ ७१ ॥
महाक्रमो महाकर्मा महातेजा महोरगः ।
महाक्रतुर्महायज्वा महायज्ञो महाहविः ॥ ७२ ॥
स्तव्यः स्तवप्रियः स्तोत्रं स्तुतिः स्तोता रणप्रियः ।
पूर्णः पूरयिता पुण्यः पुण्यकीर्तिरनामयः ॥ ७३ ॥
मनोजवस्तीर्थकरो वसुरेता वसुप्रदः ।
वसुप्रदो वासुदेवो वसुर्वसुमना हविः ॥ ७४ ॥
सद्गतिः सत्कृतिः सत्ता सद्भूतिः सत्परायणः ।
शूरसेनो यदुश्रेष्ठः सन्निवासः सुयामुनः ॥ ७५ ॥
भूतावासो वासुदेवः सर्वासुनिलयोऽनलः ।
दर्पहा दर्पदो दृप्तो दुर्धरोथापराजितः ॥ ७६ ॥
विश्वमूर्तिर्महामूर्तिर्दीप्तमूर्तिरमूर्तिमान् ।
अनेकमूर्तिरव्यक्तः शतमूर्तिः शताननः ॥ ७७ ॥
एको नैकः सवः कः किं यत्तत्पदमनुत्तमम् ।
लोकबन्धुर्लोकनाथो माधवो भक्तवत्सलः ॥ ७८ ॥
सुवर्णवर्णो हेमाङ्गो वराङ्गश्चन्दनाङ्गदी ।
वीरहा विषमः शून्यो घृताशीरचलश्चलः ॥ ७९ ॥

अमानी मानदो मान्यो लोकस्वामी त्रिलोकधृक् ।
सुमेधा मेधजो धन्यः सत्यमेधा धराधरः ॥ ८० ॥
तेजोवृषो द्युतिधरः सर्वशस्त्रभृतां वरः ।
प्रग्रहो निग्रहो व्यग्रो नैकश्रृङ्गो गदाग्रजः ॥ ८१ ॥
चतुर्मूर्तिश्चतुर्बाहुश्चतुर्व्यूहश्चतुर्गतिः ।
चतुरात्मा चतुर्भावश्चतुर्वेदविदेकपात् ॥ ८२ ॥
समावर्तोनिवृत्तात्मा दुर्जयो दुरतिक्रमः ।
दुर्लभो दुर्गमो दुर्गो दुरावासो दुरारिहा ॥ ८३ ॥
शुभाङ्गो लोकसारंग सुतन्तुस्तन्तुवर्धनः ।
इन्द्रकर्मा महाकर्मा कृतकर्मा कृतागमः ॥ ८४ ॥
उद्भवः सुन्दरः सुन्दो रत्ननाभः सुलोचनः ।
अर्को वाजसनः श्रृङ्गी जयन्तः सर्वविज्जयी ॥ ८५ ॥
सुवर्णविन्दुरक्षोभ्यः सर्ववागीश्वरेश्वरः ।
महाह्रदो महागर्तो महाभूतो महानिधिः ॥ ८६ ॥
कुमुदः कुन्दरः कुन्दः पर्जन्यः पावनोनिलः ।
अमृतांशोमृतवपुः सर्वज्ञः सर्वतोमुखः ॥ ८७ ॥
सुलभः सुव्रतः सिद्धः शत्रुजिच्छत्रुतापनः ।
न्यग्रोधोदुम्बरोश्वत्थश्चाणूरान्ध्रनिषूदनः ॥ ८८ ॥

सहस्रार्चिः सप्तजिह्वः सप्तैधाः सप्तवाहनः ।
अमूर्तिरनघोचिन्त्यो भयकृद्भयनाशनः ॥ ८९ ॥
अणुर्बृहत्कृशः स्थूलो गुणभृन्निर्गुणो महान् ।
अधृतः स्वधृतः स्वास्यः प्राग्वंशो वंशवर्द्धनः ॥ ९० ॥
भारभृत्कथितो योगी योगीशः सर्वकामदः ।
आश्रमः श्रमणः क्षामः सुपर्णो वायुवाहनः ॥ ९१ ॥
धनुर्धरो धनुर्वेदो दण्डो दमयिता दमः ।
अपराजितः सर्वसहो नियन्तानियमोयमः ॥ ९२ ॥
सत्त्ववान्सात्त्विकः सत्यः सत्यधर्मपरायणः ।
अभिप्रायः प्रियार्होर्हः प्रियकृत्प्रीतिवर्धनः ॥ ९३ ॥
विहायसगतिर्ज्योतिः सुरुचिर्हुतभुग्विभुः ।
रविर्विरोचनः सूर्यः सविता रविलोचनः ॥ ९४ ॥
अनन्तो हुतभुग्भोक्ता सुखदो नैकजोग्रजः ।
अनिर्विण्णः सदामर्षीलोकाधिष्ठानमद्भुतः ॥ ९५ ॥
सनात्सनातनतमः कपिलः कपिरप्ययः ।
स्वस्तिदः स्वस्तिकृत्स्वस्ति स्वस्तिभुक्स्वस्तिदक्षिणः ॥ ९६ ॥
अरौद्रः कुण्डली चक्री विक्रम्युर्जितशासनः ।

शब्दातिगः शब्दसहः शिशिरः शर्वरीकरः ॥ ९७ ॥
अक्रूरः पेशलो दक्षो दक्षिणः क्षमिणां वरः ।
विद्वत्तमो वीतभयः पुण्यश्रवणकीर्तनः ॥ ९८ ॥
उत्तारणो दुष्कृतिहा पुण्यो दुःस्वप्ननाशनः ।
वीरहा रक्षणः सन्तो जीवनः पर्यवस्थितः ॥ ९९ ॥
अनन्तरूपोऽनन्तश्रीर्जितमन्युर्भयापहः ।
चतुरस्रो गभीरात्मा विदिशो व्यादिशो दिशः ॥ १०० ॥
अनादिर्भूर्भुवो लक्ष्मीः सुवीरो रुचिराङ्गदः ।
जननो जनजन्मादिर्भीमो भीमपराक्रमः ॥ १०१ ॥
आधारनिलयोधाता पुष्पहासः प्रजागरः ।
ऊर्ध्वगः सत्पथाचारः प्राणदः प्रणवः पणः ॥ १०२ ॥
प्रमाणं प्राणनिलयः प्राणभृत्प्राणजीवनः ।
तत्त्वं तत्वविदेकात्मा जन्ममृत्युजरातिगः ॥ १०३ ॥
भूर्भुवः स्वस्तरुस्तारः सविता प्रपितामहः ।
यज्ञो यज्ञपतिर्यज्वा यज्ञाङ्गो यज्ञवाहनः ॥ १०४ ॥
यज्ञभृद्यज्ञकृद्यज्ञी यज्ञभुग्यज्ञसाधनः ।
यज्ञान्तकृद्यज्ञगुह्यमन्नमन्नाद एव च ॥ १०५ ॥

आत्मयोनिः स्वयंजातो वैखानः सामगायनः ।
देवकीनन्दनः स्रष्टा क्षितीशः पापनाशनः ॥ १०६ ॥
शङ्खभृन्नन्दकी चक्री शार्ङ्गधन्वा गदाधरः ।
रथाङ्गपाणिरक्षोभ्यः सर्वप्रहरणायुधः ॥ १०७ ॥

॥ सर्वप्रहरणायुध ॐ नम इति ॥

हरिः ॐ तत्सदिति श्रीमहाभारते शतसाहस्रयां संहितायांवैयासिक्यामानुशासनिके पर्वणि दानधर्मेशु भीष्मयुधिष्ठिरसंवादे श्रीविष्णोर्दिव्यसहस्रनामस्तोत्रम् ॥

हरि ॐ तत्सत् हरि ॐ तत्सत् हरि ॐ तत्सत् हरि ॐ तत्सत्

-: पुष्पांजली :-

वाहु सुमने तव पदी कमले प्रणाम करु या हो ।
आत्मसुखाची हिच पावुले हृदयी धरु याहो ॥
मानुन घ्यावी सेवा आमूची अल्पची ही सारी ।
सद्गुरु राया प्रसन्न व्हावे भक्ताला तारी ॥
भक्त वत्सला तुझ्या कृपेची छाया दे राया ।
त्रिभुवनी नाही तुझविन आह्मा कोणी राखाया ॥
बेल फुले ही हाती घेउनी मंजुळ तुळशीची ।

जाई-जुईची वाहु सुमने पुष्प गुलाबांची ॥
बहुविद सुमने चरणी वाहू सुवास दरवळला ।
आत्मसुखाची द्यावी गोडी अजाण भक्ताला ॥
शक्ती बुद्धी दे मनःशांति दे तुजसी वंदाया ।
कृपा प्रसादे तू जगदेवा उद्धरसी काया ॥
वाहु सुमने तव पदी कमले प्रणाम करु या हो ।
आत्म सुखाची हिच पाउले हृदयी धरु याहो ॥
सेवन्तीका बकुल चंपक पाटलाब्जै : ।
पुंनागजाति करवीर रसाल पुष्पै : ॥
बिल्व प्रवाल तुलसीदल मंजरीभि : ।
त्वां पूजयामि जगदीश्वर मे प्रसीद ॥

-: प्रसाद :-

प्रसाद हा मज द्यावा देवा । सहवास तुझाच घडावा देवा ।
प्रसाद हा मज द्यावा देवा ॥ धृ. ॥
निशिदीनि तव मि नाम स्मरावे । विसरण तुझाच न पडावा देवा ।
प्रसाद हा मज द्यावा देवा ॥१॥
हृदय मंदिरी त्वा बैसोनी । ज्ञानयोग मज द्यावा देवा ।
प्रसाद हा मज द्यावा देवा ॥२॥

हरिभजनामृत निशिदीनी पाजुनी । जन्ममृत्यु चुकवावा देवा । प्रसाद हा मज द्यावा देवा ॥३॥

आत्म सौख्य हरी प्रसाद द्यावा । वियोग नाच मज व्हावा देवा । प्रसाद हा मज द्यावा देवा ॥४॥

सहवास तुझाच घडावा देवा । प्रसाद हा मज द्यावा देवा ॥५॥

॥ श्री ज्ञानेश्वर महाराज प्रसन्न ॥

श्री संत ज्ञानेश्वर महाराजकृत हरिपाठ

भजन : जय जय रामकृष्ण हरि ॥

सुंदर ते ध्यान उभे विटेवरी । कर कटावरी ठेवूनियां ॥१॥

तुळसीहार गळां कांसे पितांबर । आवडे निरंतर हेंचि ध्यान ॥२॥

मकर कुंडलें तळपती श्रवणीं । कंठी कौस्तुभमणि विराजित ॥३॥

तुका म्हणे माझें हेंचि सर्व सुख । पाहीन श्रीमुख आवडीनें ॥४॥

१

देवाचिया द्वारीं उभा क्षणभरी । तेणें मुक्ति चारी साधियेल्या ॥१॥

हरि मुखें म्हणा हरि मुखें म्हणा । पुण्याची गणना कोण करी ॥२॥

असोनि संसारी जिव्हे वेगु करी । वेदशास्त्र उभारी बाह्या सदा ॥३॥

ज्ञानदेव म्हणे व्यासाचिये खुणें । द्वारकेचे राणे पांडवांघरी ॥४॥

२

चहूं वेदीं जाण साही शास्त्रीं कारण । अठराही पुराणें हरिसी गाती ॥१॥

मंथुनी नवनीता तैसें घे अनंता । वाया व्यर्थ कथा सांडी मार्ग ॥२॥

एक हरिआत्मा जीवशिव समा । वायां तूं दुर्गमा नघाली मन ॥३॥

ज्ञानदेवा पाठ हरि हा वैकुंठ । भरला घनदाट हरि दिसे ॥४॥

३

त्रिगुण असार निर्गुण हें सार । सारासार विचार हरिपाठ ॥१॥

सगुण निर्गुण गुणांचे अगुण । हरिविण मन व्यर्थ जाय ॥२॥

अव्यक्त निराकार नाहीं ज्या आकार । जेथूनि चराचर हरिसी भजे ॥३॥

ज्ञानदेवा ध्यानीं रामकृष्ण मनीं । अनंत जन्मांनी पुण्य होय ॥४॥

४

भावेंवीण भक्ति भक्तिविण मुक्ति । बळेविण शक्ति बोलु नये ॥१॥

कैसेनि दैवत प्रसन्न त्वरित । उगा राहें निवांत शिणसी वायां ॥२॥

सायासें करिसी प्रपंच दिननिशीं । हरिसी न भजसी कवण्या गुणें ॥३॥

ज्ञानदेव म्हणे हरिजप करणें । तुटेल धरणें प्रपंचाचें ॥४॥

५

योगयाग विधि येणें नव्हे सिद्धि । वायांचि उपाधि दंभ धर्म ॥१॥

भावेंविण देव न कळे निःसंदेह । गुरुविण अनुभव कैसा कळे ॥२॥

तपेंविण दैवत दिधल्याविण प्राप्त । गुजेंविण हित कोण सांगे ॥३॥

ज्ञानदेव सांगे दृष्टांताची मात । साधूचे संगतीतरणोपाय ॥४॥

६

साधुबोध झाला तो नुरोनियां ठेला । ठायींच मुराला अनुभव ॥१॥

कापुराची वाती उजळली ज्योति । ठायींच समाप्ति झाली जैसी ॥२॥

मोक्षरेखे आला भाग्यें विनटला । साधूंचा अंकिला हरिभक्त ॥३॥

ज्ञानदेवा गोडी संगति सज्जनीं । हरि दिसे जनीं वनीं आत्मतत्वीं ॥४॥

७

पर्वताप्रमाणे पातक करणें । वज्रलेप होणें अभक्तांसी ॥१॥

नाहीं ज्यांसी भक्ति ते पतित अभक्त । हरिसी न भजत दैवहत ॥२॥

अनंत वाचाळ बरळती बरळ । त्या कैंचा दयाळ पावे हरि ॥३॥

ज्ञानदेवा प्रमाण आत्मा हा निधान । सर्वांघटीं पूर्ण एक नांदे ॥४॥

८

संताचे संगती मनोमार्ग गति । आकळवा श्रीपति येणें पंथें ॥१॥

रामकृष्ण वाचा भाव हा जीवाचा । आत्मा जो शिवाचा रामजप ॥२॥
एकतत्व नाम साधिती साधन । द्वैताचें बंधन न बाधिजे ॥३॥
नामामृत गोडी वैष्णवां लाधली । योगीया साधली जीवनकळा ॥४॥
सत्वर उच्चार प्रल्हादी बिंबला । उद्धवा लाधला कृष्ण दाता ॥५॥
ज्ञानदेव म्हणे नाम हें सुलभ । सर्वत्र दुर्लभ विरळा जाणे ॥६॥

९

विष्णु विन जप व्यर्थ त्यांचे ज्ञान । रामकृष्णीं मन नाहीं ज्यांचे ॥१॥
उपजोनि करंटा नेणें अद्वैत वाटा । रामकृष्णीं पैठा कैसेनि होय ॥२॥
द्वैताची झाडणी गुरुविण ज्ञान । तया कैंचे कीर्तन घडेल नामी ॥३॥
ज्ञानदेव म्हणे सगुण हें ध्यान । नामपाठ मौन प्रपंचाचें ॥४॥

भजन : जय जय रामकृष्ण हरि ॥

१०

त्रिवेणीसंगमी नाना तीर्थे भ्रमी । चित्त नाहीं नामी तरी ते व्यर्थ ॥१॥
नामासी विन्मुख तो नर पापीया । हरिवीण धांवया न पवे कोणी ॥२॥
पुराणप्रसिद्ध बोलले वाल्मिक । नामे तीन्हीं लोक उद्धरती ॥३॥
ज्ञानदेव म्हणे नाम जपा हरिचें । परंपरा त्यांचे कुळ शुद्ध ॥४॥

११

हरि उच्चारणीं अनंत पापराशी । जातील लयासी क्षणमात्रें ॥१॥

तृण अग्निमेळें समरस झालें । तैसे नामें केलें जपतां हरि ॥२॥

हरि उच्चारण मंत्र हा अगाध । पळे भूतबाधा भेणे तेथें ॥३॥

ज्ञानदेव म्हणे हरि माझा समर्थ । न करवे अर्थ उपनिषदां ॥४॥

१२

तीर्थ व्रत नेम भावेंविण सिद्धि । वायांचि उपाधि करिसी जनां ॥१॥

भावबळें आकळे येऱ्हवीं नाकळे । करतळीं आवळे तैसा हरि ॥२॥

पारियाचा रवा घेंता भूमिवरी । यत्न परोपरी साधन तैसें ॥३॥

ज्ञानदेव म्हणे निवृत्ति निर्गुण । दिधलें संपूर्ण माझे हातीं ॥४॥

१३

समाधि हरिची सम सुखेंविण । नसाधेल जाण द्वैतबुद्धि ॥१॥

बुद्धिचे वैभव अन्य नाहीं दुजें । एका केशवराजें सकळ सिद्धि ॥२॥

ऋद्धि सिद्धि निधी अवघीच उपाधि । जव त्या परमानंदी मन नाहीं ॥३॥

ज्ञानदेवीं रम्य रमलें समाधान । हरिचें चिंतन सर्वकाळ ॥४॥

१४

नित्य सत्य मित हरिपाठ ज्यासी । कळीकाळ त्यासी न पाहे दृष्टी ॥१॥

रामकृष्णउच्चार अनंतराशी तप । पापाचे कळप पळती पुढें ॥२॥

हरि हरि हरि मंत्र हा शिवाचा । म्हणती जे वाचा तयां मोक्ष ॥३॥
ज्ञानदेवा पाठ नारायणनाम । पाविजे उत्तम निजस्थान ॥४॥

१५

एक नाम हरि द्वैत नाम दुरी । अद्वैत कुसरी विरळा जाणें ॥१॥
समबुद्धि घेतां समान श्रीहरि । शमदमां वैरी हरि झाला ॥२॥
सर्वांघटीं राम देहांदेहीं एक । सूर्य प्रकाश सहस्ररश्मि ॥३॥
ज्ञानदेवा चित्तीं हरिपाठ नेमा । मागिलीया जन्मा मुक्त झालों ॥४॥

१६

हरिबुद्धि जपे तो नर दुर्लभ । वाचेसी सुलभ रामकृष्ण ॥१॥
रामकृष्ण नामीं उन्मनी साधिली । तयासी लाधली सकळ सिद्धि ॥२॥
सिद्धि बुद्धि धर्म हरिपाठीं आले । प्रपंची निवाले साधुसंगे ॥३॥
ज्ञानदेवीं नाम रामकृष्ण ठसा । येणें दशादिशा आत्माराम ॥४॥

१७

हरिपाठ कीर्ति मुखें जरी गाय । पवित्रचि होय देह त्याचा ॥१॥
तपाचे सामर्थ्ये तपिन्नला अमूप । चिरंजीव कल्प वैकुंठीं नांदे ॥२॥
मातृ पितृ भ्राता सगोत्र अपार । चतुर्भुज नर होऊनि ठेले ॥३॥
ज्ञान गूढ गम्य ज्ञानदेवा लाधलें । निवृत्तीनें दिले माझ्या हातीं ॥४॥

१८

हरिवंश पुराण हरिनाम संकीर्तन । हरिविण सौजन्य नेणें कांही ॥१॥
तया नरा लाधलें वैकुंठ जोडलें । सकळही घडलें तीर्थाटन ॥२॥
मनोमार्गें गेला तो तेथें मुकला । हरिपाठीं स्थिरावला तोचि धन्य ॥३॥
ज्ञानदेवा गोडी हरिनामाची जोडी । रामकृष्णीं आवडी सर्वकाळ ॥४॥

भजन : जय जय विठोबा रखुमाई ॥

१९

नामसंकीर्तन वैष्णवांची जोडी । पापे अनंत कोडी गेली त्यांची ॥१॥
अनंत जन्मांचें तप एक नाम । सर्व मार्गसुगम हरिपाठ ॥२॥
योग याग क्रिया धर्माधर्म माया । गेले ते विलया हरिपाठी ॥३॥
ज्ञानदेवीं यज्ञ याग क्रिया धर्म । हरिविण नेम नाहीं दुजा ॥४॥

२०

वेदशास्त्रप्रमाण श्रुतींचे वचन । एक नारायण सार जप ॥१॥
जप तप कर्म हरिविण धर्म । वाउगाचि श्रम व्यर्थ जाय ॥२॥
हरपाठीं गेले ते निवांतचि ठेले । भ्रमर गुतले सुमनकळिके ॥३॥
ज्ञानदेवीं मंत्र हरिनामाचें शस्त्र । यमें कुळगोत्र वर्जियेले ॥४॥

२१

काळ वेळ नाम उच्चारितां नाहीं । दोन्ही पक्ष पाहीं उद्धरती ॥१॥

रामकृष्ण नाम सर्व दोषां हरण । जडजीवां तारण हरि एक ॥२॥

हरिनाम सार जिव्हा या नामाची । उपमा त्या दैवाची कोण वानी ॥३॥

ज्ञानदेवा सांग झाला हरिपाठ । पूर्वजां वैकुंठमार्ग सोपा ॥४॥

२२

नित्य नेम नामीं ते प्राणीदुर्लभ । लक्ष्मीवल्लभ तयां जवळी ॥१॥

नारायण हरी नारायण हरी । भक्ति मुक्ति चारी घरी त्यांच्या ॥२॥

हरिविण जन्म तो नरकचि पैं जाणा । यमाचा पाहुणा प्राणी होय ॥३॥

ज्ञानदेव पुसे निवृत्तीसी चाड ।गगनाहुनि वाड नाम आहे ॥४॥

२३

सात पांच तीन दशकांचा मेळा । एक तत्वीं कळा दावी हरि ॥१॥

तैसें नव्हे नाम सर्वमार्गा वरिष्ठ । तेथें कांही कष्ट न लागती ॥२॥

अजपा जपणे उलट प्राणाचा । तेथेंही मनाचा निर्धार असे ॥३॥

ज्ञानदेवा जिणे नामेंविण व्यर्थ । रामकृष्णीं पंथ क्रमियेला ॥४॥

२४

जप तप कर्म क्रिया नेम धर्म । सर्वांघटी राम भाव शुद्ध ॥१॥

न सोडी रे भावो टाकी रे संदेहो । रामकृष्ण टाहो नित्य फोडी ॥२॥
जात-वित्त-गोत-कुळ-शीळ-मात । भजे कां त्वरित भावनायुक्त ॥३॥
ज्ञानदेवा ध्यानीं रामकृष्ण मनीं । वैकुंठ भुवनीं घर केलें ॥४॥

२५

जाणीव नेणीव भगवंतीं नाहीं । हरिउच्चारणीं पाही मोक्ष सदा ॥१॥
नारायण हरी उच्चार नामाचा । तेथें कळिकाळाचा रीघ नाहीं ॥२॥
तेथील प्रमाण नेणवे वेदांसी । तें जीवजंतूंसी केंवी कळे ॥३॥
ज्ञानदेवा फळ नारायण पाठ । सर्वत्र वैकुंठ केलें असे ॥४॥

२६

एक तत्व नाम दृढ धरीं मना । हरीसी करुणा येईल तुझी ॥१॥
तें नाम सोपें रे रामकृष्ण गोविंद । वाचेसी सद्गद जपे आधीं ॥२॥
नामापरतें तत्व नाहीं रे अन्यथा । वायां आणिक पंथा जाशील झणीं ॥३॥
ज्ञानदेवा मौन जपमाळ अंतरीं । धरोनी श्रीहरि जपे सदा ॥४॥

२७

सर्वसुख गोडी सर्व शास्त्रें निवडी । रिकामा अर्धघडी राहूं नको ॥१॥
लटिका व्यवहार सर्व हा संसार । वायां येरझार हरिवीण ॥२॥
नाम मंत्र जप कोटी जाईल पाप । कृष्णनामीं संकल्प धरुनि राहें ॥३॥

निजवृत्ति काढी सर्व माया तोडी । इंद्रियां सवडी लपू नको ॥४॥

तीर्थी व्रतीं भाव धरीरे करुणा । शांति दया पाहुणा हरि करी ॥५॥

ज्ञानदेवा प्रमाण निवृत्तिदेवीं ज्ञान । समाधिसंजिवन हरिपाठ ॥६॥

२८

नामसंकीर्तन साधन पैं सोपें । जळतील पापें जन्मांतरींची ॥१॥

न लगती सायास जावें वनांतरा । सुखें येतो घरा नारायण ॥२॥

ठायींच बैसोनि करा एकचित्त । आवडी अनंत आळवावा ॥३॥

रामकृष्णहरि विठ्ठल केशवा । मंत्र हा जपावा सर्वकाळ ॥४॥

यावीण असतां आणीक पै साधन । वाहातसें आण विठोबाची ॥५॥

तुका म्हणे सोपें आहे सर्वांहूनि । शहाणा तो धणी घेतो येथें ॥६॥

२९

देवाचिया द्वारीं उभा क्षणभरीं । तेणें मुक्तिचारी साधियेल्या ॥१॥

हरि मुखें म्हणा हरि मुखें म्हणा । पुण्याची गणना कोण करी ॥२॥

असोनि संसारी जिव्हे वेगु करी । वेदशास्त्र उभारी बाह्या सदा ॥३॥

ज्ञानदेव म्हणे व्यासाचिये खुणें । द्वारकेचे राणे पांडवां घरीं ॥४॥

॥ भजन : ज्ञानोबा माऊली तुकाराम ॥

गुरु परंपरेचे अभंग

१

सत्य गुरुराये कृपा मज केली । परी नाही घडली सेवा कांही ॥१॥
सांपडविले वाटे जाता गंगास्नाना । मस्तकी तो जाणा ठेविला कर ॥२॥
भोजना मागती तूप पावशेर । पडिला विसर स्वप्नामाजी ॥३॥
काय कळे उपजला अंतराय । म्हणोनीयां काय त्वरा झाली ॥४॥
राघवचैतन्य केशवचैतन्य । सांगितली खूण माळिकेची ॥५॥
बाबाजी आपुले सांगितले नाम । मंत्र दिला रामकृष्णहरि ॥६॥
माघ शुद्ध दशमी पाहुनि गुरुवार । केला अंगीकार तुका म्हणे ॥७॥

२

माझिये मनीचा जाणोनियां भाव । तो करी उपाव गुरुरावो ॥१॥
आवडीचा मंत्र सांगितला सोपा । जेणें नोहे गुंफा कांही कोठे ॥२॥
जाती पुढें एक उतरले पार । हा भवसागर साधुसंत ॥३॥
जाणत्या नेणत्या ज्या जैसी आवडी । उतार सांगडी तापे पेटे ॥४॥
तुका म्हणे मज दावियेला तारु । कृपेचा सागरु पांडुरंग ॥५॥

३

घालुनियां भार राहिलों निश्चिंती । निरविले संती विठोबासी ॥१॥
लावूनियां हात कुरवाळीला माथा । सांगितलें चिंता न करावी ॥२॥
कटिकर सम चरण साजिरे । राहिला भीवरेतीरीं उभा ॥३॥

खुंटले सायास आणिक या जीवा। धरिले केशवा पाय तुझे ॥४॥
तुज वाटे आतां तें करी अनंता। तुका म्हणे संता लाज माझी ॥५॥

४

माझ्या विठोबाचा कैसा प्रेमभाव। आपणचि होय गुरु ॥१॥
पढिये देहभाव पुरवी वासना। अंती ते आपणापाशीं न्यावें ॥२॥
मागें पुढें उभा राहे सांभाळीत। आलिया आघात निवाराया ॥३॥
योगक्षेम त्याचें जाणे जडभारी। वाट दावी करीं धरुनियां ॥४॥
तुका म्हणे नाहीं विश्वास ज्या मनीं। पाहावे पुराणीं विचारुनी ॥५॥

५

आदिनाथ उमा बीज प्रगटले। मच्छिंद्रा लाधले सहजस्थिती ॥१॥
तेचि प्रेममुद्रा गोरक्षा दिधली। पूर्ण कृपा केली गहिनीनाथा ॥२॥
वैराग्ये तापला सप्रेमें निवाला। ठेवा जो लाधला शांतिसुख ॥३॥
निर्द्वंद्व निःशंक विचरतां मही। सुखानंद हृदयीं स्थिरावला ॥४॥
विरक्तीचे पात्र अन्वयाचें मुख। येऊनि सम्यक अनन्यता ॥५॥
निवृत्ति गहिनी कृपा केली पूर्ण। कुळ हें पावन कृष्णनामें ॥६॥

६

आदिनाथ गुरु सकळ सिद्धांचा। मच्छिंद्र तयाचा मुख्य शिष्य ॥१॥
मच्छिंद्राने बोध गोरक्षासी केला। गोरक्ष वोळला गहिनीप्रती ॥२॥
गहिनीप्रसादें निवृत्ति दातार। ज्ञानदेवा सार चोजविलें ॥३॥

७

अवघेंचि त्रैलोक्य आनंदची आतां। चरणीं जगन्नाथा चित्त ठेले ॥१॥
माय जगन्नाथ बाप जगन्नाथ। अनाथाचा नाथ जनार्दन ॥२॥
एका जनार्दनी एकपणें उभा। चैतन्याची शोभा शोभतसे ॥३॥

८

अवघाची संसार सुखाचा करीन। आनंदे भरीन तिन्ही लोक ॥१॥
जाईन गे माये तया पंढरपुरा। भेटेन माहेरा आपुलिया ॥२॥
सर्व सुकृताचे फळ मी लाहीन। क्षेम मी देईन पांडुरंगीं ॥३॥
बापरखुमादेवीवरु विठ्ठलाची भेटी। आपुलिये संवसाटी करुनि ठेला ॥४॥

॥ भजन : ज्ञानेश्वर माऊली ज्ञानराज माऊली तुकाराम ॥

॥ श्रीगुरुमानसपुजा ॥

आता हृदय हे आपुले। चौफाळूनियां भले।
वरी बैसऊं पाउले। श्रीगुरुंचे ॥१॥
ऐक्यभावाची अंजुळी। सर्वेंद्रिय कुडमुळी।
भरुनिया पुष्पांजुळी। अर्घ्यु देवों ॥२॥
अनन्योदके धुवट। वासना जे तन्निष्ठ।
ते लागलेसे अबोट। चंदनाचे ॥३॥

प्रेमाचेनि भांगारे । निर्वाळूनि नूपुरे ।
लेवऊं सुकुमारें । पदे तियें ॥४॥

घणावली आवडी । अव्यभिचारे चोखडी ।
तिये घालू जोडी । आंगोळिया ॥५॥

आनंदामोदबहळ । सात्त्विकाचे मुकुळ ।
ते उमलले अष्टदळ । ठेऊं वरी ॥६॥

तेथे अहं हा धूप जाळूं । नाहं तेजे वोवाळू ।
सामरस्ये पोटाळू । निरंतर ॥७॥

माझी तनु आणि प्राण । इया दोनी पाउवा लेऊं श्रीगुरुचरण ।
करुं भोगमोक्ष निंबलोण । पायां तयां ॥८॥

इया श्रीगुरुचरणसेवा । हो पात्र तया दैवा ।
जे सकळार्थमेळावा । पाटु बांधे ॥९॥

जे ज्ञानासि न चोजवे । ध्यानासिही जे नागवे ।
तें अगोचर फावे । गोठीमाजी ॥१०॥

येवढे एक सौभग । वळघे वाचेचे अंग ।
श्रीगुरुपादपद्मपराग । लाहे जै कां ॥११॥

॥ इति श्रीज्ञानदेवविरचित श्रीगुरुमानसपुजा ॥

।। महामृत्युंजयमंत्रः ।।

बीजमंत्र :- ॐ त्र्यम्बकं यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ।
उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय माऽमृतात् ॥

महामृत्युंजय मन्त्राचे अनुष्ठान केल्याने आध्यात्मिक, आधिदैविक, आधिभौतिक, तापांची निवृत्ति होते - अर्थात शारीरीक रोगांची निवृत्ति, भूतपिशाचादी भय निवृत्ति होते व मानसिक प्रसन्नता लाभते. शरीर सम्बन्धी विशेष चिकित्सा (ऑपरेशनादि) करण्याच्यापूर्वी मन्त्र जप केला तर विशेष कष्ट होत नाहीत. अधिक लाभासाठी कमीत कमी सव्वालक्ष जप करायला पाहिजे. जप हा श्रीगुरु कडुन मंत्र दीक्षा घेवुन व त्यांच्या मार्गदर्शनानुसार करावा. तसेच मन्त्रानुष्ठान हे शुचिर्भूत होवुन ब्राह्ममुहूर्तावर श्रीगुरुस्मरण पूर्वक शंकर भगवंताची मानसिक पूजा करुन करावे. अनुष्ठानाचे महत्व महापुरुष सांगतात की -

मृत्युंजयजपं नित्यं यः करोति दिने दिने ।
तस्य रोगाः प्रणश्यन्ति दीर्घायुश्च प्रजायते ॥

या मन्त्राचा जप जो साधक नित्य करतो त्याचे रोग सर्वनष्ट होतात आणि तो दीर्घायु होतो. जपाच्या नंतर अशी प्रार्थना करावी -

यदक्षरं पदं भ्रष्टं मात्राहीनं च यद्भवेत् ।
तत्सर्वं क्षम्यतां देव प्रसीद परमेश्वर ॥१॥
ॐ अन्यथां शरणं नास्ति त्वमेव शरणं मम ।
तस्मात् कारुण्यभावेन रक्ष रक्ष महेश्वर ॥२॥

विद्यार्थ्यांना विद्या प्राप्तिसाठी सरस्वती उपासना मंत्र

सरस्वती मंत्र : - ॐ ऱ्हीं ऐं ऱ्हीं ॐ सरस्वत्यै नमः

सर्व ऐश्वर्य प्राप्तिसाठी उपासना मंत्र

ॐ सर्व मंगलमांगल्ये शिवे सर्वार्थ साधिके
शरण्ये त्र्यम्बके गौरी नारायनि नमोऽस्तु ते

संकट नाशासाठी उपासना मंत्र

ॐ कृष्णाय वासुदेवाय हरये परमात्मने
प्रणत क्लेश नाशाय गोविंदाय नमो नमः

आरोग्य आणि सौभाग्य प्राप्तीसाठी उपासना मंत्र

ॐ देहि सौभाग्यमारोग्यं देहि मे परमं सुखम्
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि

सर्वबाधा दूर होऊन पुत्र प्राप्तीसाठी उपासना मंत्र

ॐ सर्वबाधाविनिर्मुक्तो धनधान्यसुतान्वितः
मनुष्यो मत्प्रसादेन भविष्यति न संशयः

पसायदान

आता विश्वात्मके देवे । येणे वाग्यज्ञे तोषावे ॥
तोषोनि मज द्यावे पसायदान ॥१॥
जे खळांचि व्यंकटी सांडो । तया सत्कर्मी रति वाढो ॥
भूतां परस्परे जडो । मैत्र जीवांचे ॥२॥
दुरितांचे तिमिर जावो । विश्व स्वधर्म सूर्ये पाहो ॥
जो जे वांछील तो ते लाहो । प्राणी जात ॥३॥
वर्षत सकळमंगळी । ईश्वरनिष्ठांची मांदियाळी ॥
अनवरत भूमंडळी । भेटतू या भूतां ॥४॥
चला कल्पतरूंचे आरव । चेतना चिंतामणीचे गांव ॥
बोलती जे आर्णव । पीयूषांचे ॥५॥
चंद्रमे जे अलांछन । मार्तंड जे तापहीन ॥
ते सर्वांही सदा सज्जन । सोयरे होतु ॥६॥
किंबहुना सर्व सुखी । पूर्ण होवोनि तिही लोकी ॥
भजिजों आदिपुरूषी । अखण्डित ॥७॥
आणि ग्रन्थोपजीविये । विशेषी लोकी इये ॥
दृष्टादृष्टविजये । होवावे जी ॥८॥
येथ म्हणे श्री विश्वेशरावो । हा होईल दान पसावो ॥
येणे वरे ज्ञानदेवो । सुखीया जाला ॥९॥